

Финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

СТОПАНСКА БАНКА.а.д. Битола

31 декември 2017 година

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Биланс на состојба	5
Извештај за промените во капиталот и резервите	7
Извештај за паричниот тек	11
Белешки кон финансиските извештаи	14
Прилог 1 – Годишна сметка	
Прилог 2 – Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

Grant Thornton DOO
Sv. Kiril i Metodij 52b/1-20
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Акционерите на СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола (“Банката”) составени од Билансот на состојба на ден 31 декември 2017 година и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промените во капиталот и резервите и Извештајот за паричниот тек за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 138.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие процени на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените процени направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола на ден 31 декември 2017 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Банката за 2017 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2017, во согласност со МСР 720, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (А) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Скопје,
23 март 2018 година

Грант Торнтон ДОО Скопје

Сузана Ставриќ
Управител

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Финансиски извештаи
31 Декември 2017 година

Биланс на успех

	Белешка	во илјади денари за годината која заврши на 31 декември	
		2017	2016
Приходи од камата		460,257	434,394
Расходи за камата		(144,208)	(137,376)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	316,049	297,018
Приходи од провизии и надомести		144,703	129,309
Расходи за провизии и надомести		(45,880)	(38,861)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	98,823	90,448
Нето-приходи од тргување	8	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/ (расходи) од курсни разлики	10	23,162	24,500
Останати приходи од дејноста	11	45,656	58,337
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(30,559)	(39,996)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(2,927)	(13,492)
Трошоци за вработените	14	(180,469)	(185,996)
Амортизација	15	(39,293)	(33,616)
Останати расходи од дејноста	16	(184,067)	(161,854)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка/ (загуба) пред оданочување		46,375	35,349
Данок на добивка	17	(3,362)	(5,282)
Добивка/ (загуба) за финансиската година од непрекинато работење		43,013	30,067
Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*		-	-
Добивка/ (загуба) за финансиската година		43,013	30,067
Добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на:			
акционерите на банката		-	-
неконтролираното учество		-	-
Заработка по акција	41		
основна заработка по акција (во денари)		110	77
разводната заработка по акција (во денари)		110	77

*Само за консолидирани финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Потпишани во име на Банката од:

м-р Владимир Ефтимоски
претседател на Управен одбор

м-р Гордана Балтовска
член на Управен одбор

А-р Наташа Несторовска
член на Управен одбор

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 Декември 2017 година

Извештај за сеопфатна добивка

Белешка	во илјади денари за годината која заврши на 31 декември	
	2017	2016
Добивка/(загуба) за финансиската година	43,013	30,067
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)	-	-
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	(5,956)	(2,039)
- реализирани нето-добивки/(загуби) од средствата расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	5,956	2,039
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
- ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството	3,805	37,783
- намалување на ревалоризациска резерва, рекласификувано во Билансот на успех	(16,923)	(24,081)
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	17	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	(13,118)	13,702
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	29,895	43,769

Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на: *

акционерите на банката -
неконтролираното учество -

*Само за консолидирани финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Потпишани во име на Банката од:

м-р Владимир Ефтимоски
претседател на Управен одбор

м-р Гордана Балтовска
член на Управен одбор

д-р Наташа Несторовска
член на Управен одбор

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 Декември 2017 година

Биланс на состојба

	Белешки	во илјади денари на 31 декември	
		2017	2016
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	3,496,737	3,673,409
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	6,733,936	6,101,625
Вложувања во хартии од вредност	23	296,928	153,678
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според “методот на главнина”)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	1,347	107
Останати побарувања	25	30,526	31,283
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	54,493	113,963
Нематеријални средства	28	40,472	32,272
Недвижности и опрема	29	419,419	460,113
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	14,100
Вкупно актива		11,073,858	10,580,550
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	613	63,874
Депозити на други комитенти	34.2	8,175,835	7,700,999
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	1,476,340	1,406,220
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	8,151	5,135
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	-	1,870
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	75,522	94,950
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		9,736,461	9,273,048

Финансиски извештаи
31 Декември 2017 година

Биланс на состојба (продолжува)

	Белешки	2017	во илјади денари на 31 декември 2016
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40	1,172,931	1,172,931
Премии од акции		645	645
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		20,756	33,874
Останати резерви		100,052	69,985
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		43,013	30,067
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на Банката		1,337,397	1,307,502
Неконтролирано учество *		-	-
Вкупно капитал и резерви		1,337,397	1,307,502
Вкупно обврски и капитал и резерви		11,073,858	10,580,550
Потенцијални обврски	42.1	1,696,815	1,598,201
Потенцијални средства		(59,953)	-

*Само за консолидирани финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Потпишани во име на Банката од:

м-р Владимир Ефтимоски
претседател на Управен одбор

м-р Гордана Балтовска
член на Управен одбор

д-р Наташа Несторовска
член на Управен одбор

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за промените во капиталот и резервите

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акц. на Банката	Некон-тро-лир. уче-ство *	Вкупно капитал и резерви		
	Запишан капитал	Преми од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациска резерва за сред. распол. за прод.	Ревалоризациска резерва за преземени платени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни раз. од странско раб.	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Распол. за пред. делба на акцио.				Ограничена за распределба на акцио.	(Акумулирани загуби)
На 1 јануари 2016	1,172,931	645	-	-	-	20,172	-	-	-	35,523	-	26,620	-	7,842	-	1,263,733	-	1,263,733
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2016 година, корегирано	1,172,931	645	-	-	-	20,172	-	-	-	35,523	-	26,620	-	7,842	-	1,263,733	-	1,263,733
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Добивка/загуба за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,067	-	30,067	-	30,067
<i>Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех</i>																		
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за промените во капиталот и резервите (продолжува)

во илјади денари	Капитал		Ревалоризациски резерви				Останати резерви		Задржана добивка			Вкупно капитал и рез. кој припаѓа на акц. на Банката	Некон-тро-лир. уче-ство *	Вкупно капитал и резерви				
	Запишан капитал	Пре-мии од акции	(Соп-ствени акции)	Други соп-ственнички ин-стру-менти	Ревало-ризациска резерва за сред. распл.	Рева-лориза-циска резерва за средства презе-мени за нена-платени побару-вања	Ре-зерва за зашти-та од ризикот	Резерва од курсни раз. од влож. во странско раб.	Останати ревалоризациски резерви	Закон-ска резерва	Капи-тална компо-нента на хибридни финан-сиски инстру-менти				Оста-нати ре-зерви	Распол. за рас-пред. на акцио.	Ограни-чена за распре-делба на акцион.	(Акуму-лирани загуби)
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)</i>																		
Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	-	-	-	-	13,702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,702	-	13,702
<i>Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите</i>	-	-	-	-	13,702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,702	-	13,702
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	13,702	-	-	-	-	-	-	-	30,067	-	43,769	-	43,769	
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	7,842	-	-	-	(7,842)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Други промени во капиталот и резервите</i>																		
Покривање на загубата	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	7,842	-	-	-	(7,842)	-	-	-	-	-
На 31 декември 2016 / 1 јануари 2017	1,172,931	645	-	-	33,874	-	-	-	43,365	-	26,620	-	30,067	-	1,307,502	-	1,307,502	
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2017 година, коригирано	1,172,931	645	-	-	33,874	-	-	-	43,365	-	26,620	-	30,067	-	1,307,502	-	1,307,502	

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

Извештај за промените во капиталот и резервите (продолжува)

во илјади денари	Капитал			Ревалоризациски резерви			Останати резерви			Задржана добивка			Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акц. Банката	Не-кон-тролира-но уче-ство *	Вкупно капитал и резерви		
	Запишан капитал	Пре-мии од акции	(Соп-ствени акции)	Други сопствен-нички ин-струменти	Ревало-ризацис-ка резерва за сред-располо-за прод.	Рева-лориза-циска резерва за средства презе-мени за нена-платени побару-вања	Резерв а за заш-тита од ризикот	Резерва од курсни раз. од стран-ско раб.	Оста-нати рева-ло-ризацис-ки резерви.	Капи-тална компо-нента на хибридни финанси-ски инстру-мен.	Оста-нати резер-ви	Распол. за рас-пред. на акцион.				Ограни-чена за распре-делба на акцион.	(Акуму-лирани загуби)
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43,013	-	43,013	-	43,013
<i>Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех</i>																	
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)</i>																	
Оштетување на средствата расположливи за продажба пренесено во Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	(13,118)	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,118)	-	(13,118)
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	(13,118)	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,118)	-	(13,118)
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	(13,118)	-	-	-	-	-	-	43,013	-	29,895	-	29,895

Финансиски извештаи
31 декември 2017 година

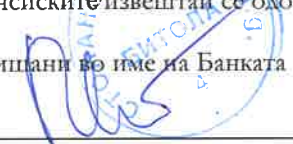
Извештај за промените во капиталот и резервите (продолжува)
во илјади денари

	Капитал				Ревалоризациски резерви			Останати резерви		Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви кој припаѓа на Банката	Неконтролирана учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за сред. распл. за прод.	Резерва за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни раз. во странск. о раб.	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструмен.				Останати резерви
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:															
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	30,067	-	-	-	(30,067)	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Покривање на загубата	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	30,067	-	-	-	(30,067)	-	-
На 31 декември 2017	1,172,931	645	-	-	-	20,756	-	-	73,432	-	26,620	-	43,013	-	1,337,397

*Само за консолидиран финансиски извештај

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Потпишани во име на Банката од:

м-р Владимир Ефтимоски
претседател на Управен одбор

м-р Гордана Балтовска
член на Управен одбор

д-р Наташа Несторовска
член на Управен одбор

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2017

Извештај за паричниот тек

		<i>во илјади денари</i>	
		за година што заврши на 31 декември	
	Белешка	2017	2016
Паричен тек од основната дејност			
Добивка / (Загуба) пред оданочувањето		46,375	35,349
Корегирана за:			
Малцинското учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех *		-	-
<i>Амортизацијата на:</i>			
нематеријални средства	15	6,800	6,717
недвижности и опрема	15	32,493	26,899
<i>Капиталната добивка од:</i>			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема	11	(2,425)	(77)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	11	(4,445)	(28,436)
<i>Капиталната загуба од:</i>			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	16	-	2,876
Приходи од камата	6	(460,257)	(434,394)
Расходи за камата	6	144,208	137,376
Нето расходи / (приходи) од тргување		-	-
<i>Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа</i>		-	-
дополнителна исправка на вредноста	12	33,167	63,524
ослободена исправка на вредноста	12	(2,608)	(23,528)
<i>Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа</i>		-	-
дополнителни загуби поради оштетување	13	19,851	37,573
ослободени загуби поради оштетување	13	(16,924)	(24,081)
<i>Посебна резерва</i>		-	-
дополнителни резервирања	38	4,147	3,890
ослободени резервирања	38	(1,134)	(1,884)
Приходи од дивиденди	11	(5,084)	(4,828)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		9,992	-
Наплатени камати		433,749	391,582
Платени камати		(157,376)	(149,878)
Добивка/(Загуба) од дејноста пред промените во деловната актива		80,529	38,680

Финансиски извештаи
31 декември 2017

Извештај за паричниот тек (продолжува)

во илјади денари
за година што заврши на
31 декември

Белешка	2017	2016
<i>(Зголемување) / намалување на деловната актива:</i>		
Средства за тргување	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	(632,310)	(480,573)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	59,471	91,296
Задолжителна резерва во странска валута	(5,349)	3,019
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	18 (8,084)	-
Останати побарувања	757	5,707
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	(14,100)	14,100
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(63,261)	2,079
Депозити на други комитенти	474,835	544,393
Останати обврски	(19,428)	12,629
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	(126,940)	231,330
(Платен) / поврат на данок на добивка	(3,362)	15,470
Нето паричен тек од основната дејност	(130,302)	246,800
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(6,174,378)	2,896,946
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	6,031,125	(2,596,637)
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(15,000)	(25,054)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(27,242)	(165,692)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	40,740	1,045
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	(33,016)
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	9,285	18,918
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	5,084	4,828
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(130,386)	101,338
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(2,728,810)	(1,219,317)
Зголемување на обврските по кредити	2,798,930	1,560,146
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	-	-
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	70,120	340,829

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2017

Извештај за паричниот тек (продолжува)

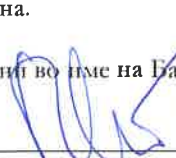
во илјади денари
за година што заврши на
31 декември

	Белешка	2017	2016
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	18	462	(1,138)
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти			
Нето зголемување / (намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		(190,106)	687,829
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		3,460,729	2,772,900
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	18	3,270,623	3,460,729

*Само за консолидиран финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Потпишани во име на Банката од:

м-р Владимир Ефтимоски
претседател на Управен одбор

м-р Гордана Балтовска
член на Управен одбор

д-р Наташа Несторовска
член на Управен одбор

Белешки кон финансиските извештаи

1 Вовед

1.1 Општи информации

СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола („Банката“) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е ул. „Добривоје Радосављевиќ“ бр. 21, 7000 Битола, Република Македонија.

Банката има големо овластување и ги извршува сите банкарски активности во согласност со законот. Позначајни активности на Банката се одобрување и земање кредити во земјата и странство, примање депозити од правни лица и население, обавување платен промет со странство и во земјата и посредување при обезбедувањето на девизни средства за нејзини комитенти и купување и продажба на краткорочни хартии од вредност за своја сметка и за сметка на други комитенти, обезбедување на други услуги.

Банката нема вложувања во подружници и придружени друштва.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Надзорниот одбор на Банката на 21 март 2018 година.

Обичните акции на Банката котираат на Македонска берза за хартии од вредност АД, Скопје, на официјалниот пазар, а кодот под кој котираат е следниот:

шифра на хартија од вредност

ИСИН број

СБТ (обични акции)

МКСБТБ101013

Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2017 година изнесува 227 вработени (2016: 231 вработен).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

1.2 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Изјава за усогласеност

Финансиските извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“, бр. 28/2004 ... 61/2016), Законот за банки („Службен весник на РМ“, бр. 67/2007, 90/2009, 67/2010, 26/2013, 15/2015, 153/2015 и 190/2016), подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната банка на Република Македонија (во понатамошниот текст „НБРМ“), како и Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник на РМ“, бр. 169/2010, 162/2012, 50/2013, 110/13) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“, бр. 169/2010, 152/2011 и 54/2012, 166/2013).

Финансиските извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е приспособена во согласност со промените во презентацијата во тековната година.

Основи за мерење

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност освен за:

- финансиските инструменти по објективна вредност преку билансот на успех кои што се мерат по објективна вредност; и
- средствата расположливи-за-продажба коишто се мерат по објективна вредност.

Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денар”), кои се известувачка и функционална валута на Банката. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

Користење на процени и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството да прави расудувања, процени и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие процени.

Процените и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените процени се признаваат во периодот во кој е извршена измена на процената и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информации во врска со расудувањето направени од раководството и критичните процени во примената на сметководствените стандарди кои имаат значајно влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 1.4 Употреба на оценки и процени.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

1.3 Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

(а) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот кој важел на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според курсот кој важел на денот на билансот на состојба. Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска набавна вредност, деноминирани во странска валута, треба да се курсираат користејќи го девизниот курс на денот на трансакцијата. Немонетарните средства и обврски кои се евидентираат по објективна вредност, искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според курсот кој важел на денот на определување на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од преведувањето на износите во странска валута се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат.

Девизните средства со коишто работи Банката се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалниот курс по кој се превреднувани девизните средства и обврски кои важеле на 31 декември 2017 и 2016 година беа како што следи:

	2017 МКД	2016 МКД
1 ЕУР	61.4907	61.4812
1 УСД	51.2722	58.3258

(б) Камата

Приходот од камата и расходот за камата се признаваат во билансот на успех според методот на ефективна камата. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања и приливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска (или каде што е соодветно, пократок период) на сегашната вредност на финансиското средство или обврска. Ефективната каматна стапка се утврдува при иницијалното признавање на средството или обврската и не се менува последователно.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциски трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат:

- камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата;
- камата од вложувања расположиви-за-продажба со користење на методот на ефективна камата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

(в) Провизии и надомести

Приходите и расходите од надомести и провизии кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од надомести и провизии, вклучувајќи ги финансиските услуги од страна на Банката во поглед на менувачко работење, платниот промет во земјата и странство, гаранциите, акредитивите и останатите услуги се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

Останатите расходи од надомести и провизии се однесуваат на финансиски услуги што ги добива Банката и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

(г) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од тргување или како останати приходи од дејноста во зависност од соодветната класификација на инструментот.

(д) Расходи од наеми

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат во билансот на успех по пропорционална метода во времетраењето на закупот. Стимулансите за наеми се признаваат како составен дел од вкупните трошоци за наеми, за времетраење на договорот за наем.

(ѓ) Даноци

Обврската на Банката за тековен данок е пресметана врз основа на важечката даночна регулатива и со употреба на пропишаните даночни стапки кои важат или се значајни во примена на датумот на билансот на состојба.

Тековниот даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на добивката за периодот која се утврдува како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи зголемена за непризнаените расходи за даночни цели корегирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи. Даночната основа се намалува за износот на приходите од дивиденди остварени со учество во капиталот на друг обврзник - резидент на Република Македонија, под услов да се оданочени кај обврзникот кој врши исплата на дивиденда. Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на акумулираните добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка. Даночната основица се намалува за износот на пресметано даночно олеснување на дадена донација во спортор според член 30а и 30б од Законот за добивка.

Одложениот данок се признава на разликите помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната соодветна даночна основа употребена при пресметката на оданочливата добивка и се евидентира со примена на методот на обврска. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви времи разлики а одложено даночно средство се признава за сите одбитни временски разлики и тоа во обем во којшто постои веројатност дека ќе постои доволно идна даночна добивка во однос на која ќе може да се искористат временските разлики како одбитна ставка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Даноци (продолжува)

Одложените даночни средства и обврски се мерат според даночните стапки кои се очекува да се применат во периодот во кој обврските се исплатени или средствата се реализирани, а произлегуваат од пропишаните даночни стапки (и закони за даноци) коишто важат на датумот на билансот на состојба.

Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година, Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

(е) Финансиски средства и обврски
(i) Признавање

Редовните набавки и продажби на финансиски средства и обврски се признаваат на датумот на тргување на којшто Банката се обврзала да го купи или продаде средството. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на којшто Банката станува странка на договорните одредби на инструментот.

Финансиско средство или обврска почетно се мери според објективната вредност плус (за ставки кои не се мерат по објективна вредност преку билансот на успех) трошоците за трансакција кои се директно поврзани со набавка или издавање на финансиско средство или обврска.

(ii) Класификација

Види сметководствени политики 1 (ж), (з), (с), (н).

(iii) Депризнавање

Банката го депризнава финансиското средство кога договорните права од договорот за паричните текови од средството истекуваат, или кога ги пренесува правата за добивање на договорните парични текови од средството во трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кои се креирани или задржани од Банката се признава како посебно средство или обврска.

Банката ги депризнава финансиските обврски, кога нејзините договорни обврски се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се пребиваат само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби коишто произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите на Банката за тргување.

(v) Принцип на мерење според амортизирана набавна вредност

Амортизираната набавна вредност на финансиско средство или обврска е износот според којшто финансиското средство или обврска се мери при почетното признавање, намален за отплатите на главницата, плус или минус акумулираната амортизација со употреба на методот на ефективна каматна стапка на било која разлика помеѓу почетно признаениот износ и износот при доспевањето, намален за евентуалните загуби поради оштетување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства и обврски (продолжува)

(vi) **Принцип на мерење според објективна вредност**

Мерењето по објективна вредност претпоставува дека средството или обврската се разменуваат помеѓу пазарните учесници, во вообичаена трансакција, според тековните пазарни услови на датумот на мерење. Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали со средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

Активен пазар: Објавена цена

Активен пазар е пазарот на кој се вршат трансакции со средството или обврската со доволна фреквенција и обем, за да обезбедат ценовна информација за средството или обврската.

Соодветна котирана пазарна цена за средството или обврската е онаа што е во рамките на распонот помеѓу куповната и продажната цена, а којашто најдобро ја претставува објективната вредност во соодветните услови. Вообичаено се употребува тековната: куповна цена за средството коешто се чува или за обврската којашто треба да се издаде, односно продажна/понудена цена за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува: просечната пазарна цена или друга цена во согласност со вообичаената прифатена пазарна практика.

Непостоење на активен пазар: Техники за вреднување

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Банката, за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, применува техники на вреднување за коишто има најмогу расположливи податоци, давајќи им предност на податоците коишто можат да се потврдат на пазарот.

Вообичаени техники на вреднување се: пазарен пристап (се користат котирани цени или други релевантни информации од пазарни трансакции со исти или слични средства или обврски), трошочен пристап (познат и како тековен трошок на замена, го претставува износот којшто би бил потребен за замена на постојното средство) и приходен пристап (дисконтирана вредност на тековните пазарни очекувања за идните износи (парични приливи или приходи и расходи) од средството или обврската).

При примената на техники на вреднување, Банката:

- користи информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент, тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако не може да се добие информација за објективната вредност на финансискиот инструмент од пазарите, тогаш за одредување на објективната вредност на финансискиот инструмент се употребуваат податоци коишто не можат да се потврдат на пазарите.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства и обврски (продолжува)
Принцип на мерење според објективна вредност (продолжува)

Банката може да ја смени или да направи промена на техниката за вреднување на финансискиот инструмент, ако таквата промена е поради развој на нови пазари, достапност на нови информации, промена на пазарните услови или подобрување на техниката за вреднување и ако дава посоодветна објективна вредност на финансискиот инструмент.

Анализата на дисконтираните парични текови е важна и често применувана техника за определување на објективната вредност на многу средства и обврски. Еден од најважните фактори при примената на оваа техника е определување на соодветна дисконтна стапка.

Дисконтната стапка треба да ги опфати неизвесностите и ризиците од процената на паричните текови што се поврзани со одредено средство или обврска, како и променливоста на тие ризици и неизвесности.

Соодветната дисконтна стапка може да се определи на следниот начин:

- стапка врз основа на тековниот пазарен принос на инструментот или на инструмент со слични карактеристики;
- повикување на стапка ослободена од ризик, коригирана за соодветниот ризик на средството. При определувањето на дисконтната стапка и двата фактора треба да се земат предвид поодделно. Каматната стапка што е ослободена од ризик, нормално се темели врз државни обврзници со споредливи карактеристики (валута и достасување) на средствата или обврските за кои дисконтната стапка ќе се применува. Премијата за ризикот на средството е еднаква на износот којшто пазарните учесници би го побарале како надомест за неизвесноста на идните парични текови од средството.

Доколку објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и деривативите што се поврзани со нив и кои мора да се подмират со испорака на некотирани сопственички инструменти не може реално да се измери, тие инструменти треба да се мерат по нивната набавна вредност.

(vii) Загуби поради оштетување

Банката, на месечна основа, проценува дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех или на група финансиски средства. Финансиските средства се оштетени кога објективни докази покажуваат дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството, и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Банката издвојува загуби поради оштетување во согласност со Одлуката на НБРМ за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр 50/2013) и Одлуките за изменување и дополнување на одлуката за управување со кредитниот ризик (Службен весник бр.157/2013 и 225/15).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства и обврски (продолжува)

Загуби поради оштетување (продолжува)

Банката анализира докази за оштетување за кредитите и побарувањата и хартиите од вредност на поединечна основа.

Финансиското средство е оштетено доколку неговата сметководствена вредност е поголема од неговиот проценет надоместлив износ. Доколку постои каков било доказ за тоа, Банката треба да го процени надоместливиот износ на тоа средство или на групата средства и да признае исправка на вредноста (загуба поради оштетување). Објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се оштетени може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на кредитот од страна на Банката според услови кои Банката инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност, или други воочливи информации за група на средства како што се негативни промени во платежниот статус на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските на групата.

Загуба поради оштетување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средствата.

Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста за кредити и аванси. Каматата на оштетените средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Доколку во наредниот период износот на загубата поради оштетување се намали, загубата се анулира низ билансот на успех.

Загубите поради оштетување на вложувањата расположливи-за-продажба, како разлика помеѓу набавната вредност и објективната вредност, се признаваат во билансот на успех. Промените во посебната резерва како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камата.

Доколку, во последователен период, објективната вредност на оштетени расположливи-за-продажба должнички инструменти се зголеми и зголемувањето може да биде објективно поврзано со настан кој се случил откако загубата поради оштетување била признаена во билансот на успех, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на оштетени расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност, не се анулира низ билансот на успех, туку се признава како останата сеопфатна добивка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

(ж) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги вклучуваат паричните средства во благајна, депозити по видување во банки, депозити чувани во Народна Банка на Република Македонија, како и високо ликвидните финансиски средства со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност, и кои се користат од Банката во управување со нејзините краткорочни обврски.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во билансот на состојба.

(з) Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не се котирали на активен пазар. Тие се јавуваат кога Банката одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност плус инкременталните директни трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

(с) Вложувања

Вложувањата почетно се мерат според објективната вредност плус, во случај на вложувања кои не се мерат според објективна вредност преку билансот на успех, инкременталните директни трансакциски трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација, или како чувани-до-достасаност или како расположливи-за-продажба.

(и) Вложувања чувани-до-достасување

Вложувањата чувани-до-достасување се недеривативни средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Банката има позитивна намера и можност да ги чува до периодот на достасување, и кои не се одредени според објективна вредност преку билансот на успех или како расположливи-за-продажба.

Вложувањата чувани-до-достасување се мерат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата. Доколку Банката купи должнички хартии од вредност, коишто ги класифицира како чувани до достасување, со дисконт или со премија, износот на добиениот дисконт или премија ќе ги евидентира на сметките за дисконт, односно премија во рамките на соодветната група на сметки за вложувања во должнички хартии од вредност коишто се чуваат до достасување. Останатите провизии и надомести коишто се составен дел од ефективната каматна стапка, како и трансакциските трошоци што се директно поврзани со трансакцијата, се евидентираат на сметките за акумулирана амортизација во рамките на соодветната група на сметки за вложувања во должнички хартии од вредност коишто се чуваат до достасување.

Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани-до-достасаност далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани-до-достасување како расположливи-за-продажба, а Банката нема да може да класификува вложувања како чувани-до-достасување во тековната и следните две години.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Вложувања (продолжува)

(ii) **Вложувања расположливи-за-продажба**

Вложувања расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како расположливи-за-продажба или кои не се класификувани во некоја друга категорија на финансиско средство. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување. Сите останати вложувања расположливи-за-продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Банката ќе и биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во останатата сеопфатна добивка се додека вложувањата не се продадат или оштетат, при што кумулативните добивки или загуби од останатата сеопфатна добивка се признаваат во билансот на успех.

(и) **Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања**

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се признаваат по законски извршена постапка за преземање, односно откако е стекната правна основа за запишување на сопственоста. Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се признаваат по пониската од набавната и проценетата вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба. Истовремено со признавањето на преземеното средство, побарувањето се депривира од билансот на состојба.

Од 1 јануари 2012 година, загубата за оштетување за затечените преземени средства е еднаква најмалку на поголемиот износ од:

-разликата помеѓу проценетата вредност намалена за трошоците за продажба и почетната сметководствена вредност, намалена за вкупниот износ на загуба за оштетување и

-20% од почетната сметководствена вредност намалена за вкупниот износ на загуба за оштетување.

Во согласност со Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања од 28 март 2013 година (Службен весник на РМ бр. 50/13), Банката е должна на датумот на преземање на средството, во билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство. Доколку износот на затворената исправка на вредност е поголем од 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство, Банката е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството. Ревалоризациската резерва е дел од дополнителниот капитал на Банката и може да се исклучи од дополнителниот капитал доколку бидат исполнети условите определени во Одлуката за методологија за утврдување на адекватност на капиталот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да ја утврди проценетата вредност на преземеното средство и во билансот на успех да признае загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето вредноста на преземеното средство и

-20% од нето вредноста на преземеното средство.

Во периодот помеѓу две процени на пазарната вредност на преземеното средство, Банката ќе признае дополнителен износ на загуба за оштетување во билансот на успех еднаков на негативната разлика помеѓу нето-вредноста и износот на објавената намалена продажна цена на преземеното средство.

Доколку Банката не успее да ги продаде средствата преземени до 1 јануари 2010 година најдоцна до 1 јануари 2018 година, должна е на 1 јануари 2018 година да ја сведе нивната нето-вредност на нула.

За средствата преземени во периодот од 1 јануари 2010 година до влегувањето во сила на оваа Одлука, Банката е должна да го направи првото признавање на загуба поради оштетување најдоцна до 1 јануари 2014 година, а доколку истите не успее да ги продаде најдоцна до 1 јануари 2018 година, должна е на тој датум да ја сведе нивната нето-вредност на нула.

Доколку Банката не успее да го продаде преземеното средство во рок од 5 години, должна е на крајот на петтата година да ја сведе вредноста на затеченото преземено средство на нула.

Преземените средства се депривираат при продажба на средството или кога средството трајно ќе се повлече од употреба. Реализираниот вишок при продажба на средството се признава во билансот на успех на датумот на продажба.

(j) **Недвижности и опрема**

(i) **Признавање и мерење**

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците коишто се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките од недвижности и опрема имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Недвижности и опрема (продолжува)

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно.

Сметководствената вредност на заменетиот дел се депризнава. Трошоците за тековно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци во моментот на нивното настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава во билансот на успех по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секој дел од недвижностите и опремата. На земјиштето и на инвестициите во тек не се пресметува амортизација. Годишните стапки на амортизација, според нивниот проценет век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	2017	% 2016
Градежни објекти	2.5	2.5
Опрема	10-25	10-25
Транспортни средства	25	25
Вложување во недвижности и опрема земени под закуп	20	20

Методот на амортизација, проценетиот корисен век и резидуалната вредност се преоценуваат на секоја дата на известување и се корегираат доколку е потребно.

(к) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување, доколку има.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист вклучена во специфично средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци во моментот на нивното настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава во билансот на успех по пропорционална метода во текот на нивниот проценет корисен век на траење. На нематеријалните средства во подготовка не се пресметува амортизација.

Годишните стапки на амортизација, според нивниот проценет век на траење, за тековниот и претходниот период се како што следи:

	2017	% 2016
Софтвер	25	25
Лиценци	25	25

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

(л) Нетековни средства чувани за продажба

Нетековно средство е средство кое не ја исполнува дефиницијата за тековно средство. Средството мора да биде расположливо за моментална продажба (се очекува продажбата да се оствари во период од една година од датумот на класификација) и неговата продажба мора да биде високо веројатна. Група за отуѓување е група на средства кои ќе се отуѓат заедно, како група, во една трансакција, заедно со обврските што се директно поврзани со овие средства. Група за отуѓување може да биде група од единици кои создаваат пари, поединечна единица која создава пари или дел од единицата која создава пари. Групата за отуѓување може да вклучи кое било средство и обврска на банката, вклучувајќи ги тековните средства и тековните обврски. Банката го мери нетековното средство (или групата за отуѓување), класифицирано како чувано за продажба според вредноста пониска од неговата сметководствена вредност и од објективната вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба, кои ќе паднат на товар на банката.

Непосредно пред почетната класификација на средството (или на групата за отуѓување) како средство чувано за продажба, сметководствената вредност на средството (или на сите средства и обврски во групата) се мери во согласност со барањата за соодветната позиција за нетековните средства каде што тие претходно припаѓале. Банката не врши амортизација на нетековните средства кои се чуваат за продажба, се додека средството е класифицирано во оваа позиција или додека тоа е дел од групата за отуѓување.

Банката треба да признае загуба поради оштетување во Билансот на успех за секое почетно или последователно намалување на вредноста на средството (или на групата за отуѓување) до објективната вредност намалена за трошоците за продажбата.

(љ) Средства земени под наем - наемател

Наеми со кои се пренесуваат суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста на изнајменото средство се класификувани како финансиски наеми. При отпочнување на наемот, финансискиот наем се евидентира по понискиот износ помеѓу објективната вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика на Банката за тоа средство. Останатите наеми се оперативни наеми и не се признаваат во билансот на состојба на Банката.

(м) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Банката се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или единицата која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех. Загубите поради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Загуби поради оштетување на нефинансиски средства (продолжува)

Надоместливиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При процената на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни процени на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секоја дата на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради оштетување се анулира доколку постои промена во процените користени за утврдување на надоместливиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување.

(н) Депозити, обврски по кредити и останати обврски

Финансиските обврски се класификуваат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од депозити, обврски по кредити и останати обврски.

Депозитите, обврските по кредити и останатите обврски почетно се искажуваат по објективна вредност, корегирани за трансакциските трошоци и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна камата.

(њ) Резервирања

Резервирање се признава кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни процени на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот. Резервирањето се утврдува по пониската вредност од сегашната вредност на очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

(о) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, коишто се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

Користи за вработените (продолжува)

(ii) **Краткорочни користи за вработените**

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Банката признава обврска и расход за износот којшто се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Банката има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) **Останати долгорочни користи за вработените**

Во согласност со македонската законска регулатива Банката исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди во согласност со критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(п) **Капитал и резерви**

(i) **Обични акции**

Обичните акции се класификувани како капитал. Инкременталните трошоци директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

(ii) **Резерви**

Резервите, вклучувајќи ги останатите резерви и ревалоризациските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулирани добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на Собранието на Банката, промените во објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба и преземените средства. Банката има обврска да издвојува законски резерви во износ од 5% од добивката за годината, се додека износот на резервите не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основачкиот капитал. Во согласност со законските одредби, резервите може да се користат за покривање на загубите од работење, за распределба на дивиденди по одлука донесена на Собранието на Банката.

(iii) **Откуп на сопствени акции**

Кога Банката откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како намалување на акционерскиот капитал. Откупените акции се класификуваат како сопствени акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

(iv) **Дивиденди**

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Значајни сметководствени политики (продолжува)

(p) **Заработка по акција**

Банката презентира основна и разводнета заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции на Банката со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводнетата заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(c) **Известување според сегменти**

Сегментот претставува компонента на Банката што може да се разграничи и којшто е ангажиран или во обезбедување на производи или услуги (деловен сегмент), или во обезбедување на производи или услуги во одредени економски области (географски сегменти) и е подложен на ризици и награди различни од оние на другите сегменти. Банката примарно известува по деловни сегменти.

(т) **Вонбилансна евиденција**

Банката води вонбилансна евиденција на потенцијални/неизвесни средства и обврски за извршени трансакции кои во моментот не ги исполнуваат критериумите за признавање како средство или обврска, а кои можат да создадат идни приливи и одливи на средства и кои претставуваат извор на информации за работењето, за утврдувањето на ризикот од работењето и евентуалните идни обврски. Вонбилансната евиденција се евидентира на денот на случување на настанот.

Белешките кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

1.4 Употреба на оценки и процени

Најзначајните области во кои се потребни оценки и расудувања се:

Посебна резерва за кредити и побарувања

Средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се проценуваат за загуби поради оштетување како што е објаснето во сметководствената политика 1.3 (е)(vii).

Банката на месечна основа го анализира своето кредитно портфолио со цел да ја процени загубата поради оштетување. При одредување дали загубата поради оштетување треба да се признае во билансот на успех, Банката проценува дали постојат сознанија за намалување на проценетите идни парични текови од кредитното портфолио пред намалувањето да се идентификува на поединечни кредити во рамките на тоа портфолио. Овие докази може да вклучуваат сознанија дека се појавиле негативни промени во платежната способност на корисниците на кредити, или промени во националните или локалните економски услови кои се во корелација со неисполнувањето на обврските.

Раководството на Банката користи процени кои се темелат на искуство од историски оштетувања на средствата со карактеристики на ризик и објективни докази слични на оние во портфолиото при одредување на нивните идни парични текови. Методологијата и претпоставките користени за процена на износот и временскиот распоред на идните парични текови редовно се анализираат со цел да се избегнат било какви разлики помеѓу проценетите и настанатите загуби поради оштетување.

Оштетување на вложувања во сопственички хартии од вредност расположиви-за-продажба

Банката утврдува дека вложувањата во сопственички хартии од вредност расположиви-за-продажба се оштетени доколку настанало значајно или пролонгирано намалување на објективната вредност под нивната набавна вредност. Определувањето на тоа што се смета за значајно или пролонгирано бара расудување. Во формирањето на ова расудување, Банката ги оценува покрај останатите фактори и нормалната променливост на цените на акциите. Исто така, загубата поради оштетување се смета за адекватна кога постојат индикации за влошување на финансиската состојба на компанијата во којашто се инвестира, достигнувањата на индустријата или сектор, промените во технологијата и оперативните или финансиските парични текови.

Определување на објективната вредност

За определувањето на објективната вредност на финансиските средства и обврски коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се користат техники за вреднување прикажани во сметководствената политика 1.3 (е)(vi). За финансиските инструменти со кои не се тргува често и за кои не постојат транспарентни цени, објективната вредност е помалку веродостојна, поради што има потреба од различни нивоа на расудувања, во зависност од ликвидноста, концентрацијата, несигурност на пазарните фактори, предвидените цени и останати ризици кои влијаат на дадениот инструмент.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Употреба на оценки и процени (продолжува)**Оштетување кај нефинансиски средства**

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на нефинансиското средство или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

1.5 Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Не постојат промени во сметководствените политики, сметководствените оценки и корекции на грешки во приложените финансиски извештаи.

1.6 Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2017 година, Банката е усогласена со законската регулатива пропишана од Народна банка на Република Македонија за солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција.

Во текот на 2014 година од страна на Народна Банка на Република Македонија на Банката и беа изречени мерки: решение, писмено предупредување и препорака. Мерките се изречени врз основа на наодите од Записникот за извршена делумна теренска контрола на Банката во втората половина од 2013 година и се во сила и на датумот на известување.

Во текот на 2015 година од страна на Народна Банка на Република Македонија на Банката и беше изречена мерка писмено предупредување. Мерката е изречена врз основа на наодите од Записникот за извршена непосредна теренска контрола на Банката во првата половина на 2015 година и е во сила и на датумот на известување.

Во текот на 2015 година, врз основа на Записник од извршена непосредна теренска контрола во првата половина на 2015 година, Банката потпиша Меморандум за измена и дополнување на Меморандумот од 12 април 2012 година, изменет со Меморандум од 14 јануари 2013 година, 28 јуни 2013, 01 септември 2014 година и 11 ноември 2015 година.

Во текот на 2016 година, НБРМ спроведе контрола на Банката врз основа на што достави Записник од извршената непосредна теренска контрола. И.бр.17-175 од 5 септември 2016.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година****Усогласеност со законската регулатива (продолжува)**

На 30 јануари 2017 година, под број 2717 склучен е Меморандум за измена и дополнување на Меморандумот бр.3090 од 12 април 2012 година, изменет со Меморандумите бр. 1265 од 14 јануари 2013 година, бр. 22991 од 28 јуни 2013 година, бр.27640 од 1 септември 2014 година и бр. 383 од 11 ноември 2015 година, според кој Банката ќе одржува ликвидна актива којашто ќе учествува со најмалку 30% во вкупната актива на Банката и со која Банката ќе обезбеди покритие на вкупните депозити на домаќинства од најмалку 50%. Банката, во просек, на дневна основа ќе го одржува ова ниво на покриеност.

Во текот на 2017 година, НБРМ спроведе контроли на Банката врз основа на што достави Записник од извршената теренска контрола на усогласеност со прописите И.бр.17-78-4 од 28 април 2017 година, Записник од извршена непосредна теренска контрола И.бр.28040/4 од 6 октомври 2017 година и Записник од непосредна контрола И.бр.17-155 од 1 декември 2017 година.

Со писмено предупредување за измена на Писменото предупредување И.бр 15-170/2 од 19 декември 2017 година, во предупредувањето на гувернерот на Народната банка на Република Македонија И бр. 51 од 28 март 2017 година, точката 1 се менува и гласи: „Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот од најмалку 15% заради покривање на ризиците на кои е изложена во работењето. Во останатиот дел Писменото предупредување на гувернерот на Народната банка на Република Македонија И бр. 51 од 28 март 2017 година е непроменето.

Банката ги презема сите активности за спроведување на мерките и отстранување на слабостите и за истото НБРМ беше редовно известувана и помеѓу НБРМ и Банката е потпишана спогодба за отстранување на неусогласености.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

2 Управување со ризици

Вовед

Најзначајните ризици на кои е изложена Банката во своето работење се:

- кредитен ризик
- ризик на ликвидност
- пазарни ризици
- оперативен ризик

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и начините за мерење и управување со ризиците на Банката.

Рамка на управување со ризици

Надзорниот и Управниот Одбор имаат целосна одговорност врз воспоставувањето и следењето на политиката за управување со ризикот. Надзорниот Одбор има формирано Кредитен Одбор и Одбор за управување со ризици, кои се одговорни за развој и следење на политиките за управување со ризик на Банката во нивните одделни области. Одборите редовно ги известуваат Управниот и Надзорниот Одбор за своите активности, соодветно.

Политиките за управување со ризик на Банката се воспоставени за да ги идентификуваат и анализираат ризиците со кои се соочува Банката, за поставување на соодветни лимити и контроли за ризиците, и следење на ризиците и усогласеност со лимитите. Политиките и системите за управување со ризик редовно се следат и анализираат дали ги рефлектираат промените во пазарните услови, и понудените производи и услуги. Банката, преку обуки и процедури и политики за управување, има за цел да создаде конструктивна контролна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите улоги и задолженија.

Одборот за управување со ризици на Банката е одговорен за следење на усогласеноста со политиките и процедурите за управување со ризици, за следење на адекватноста на политиката за управување со ризик во релација со ризиците со кои се соочува Банката и усогласеноста на Банката со прописите кои ги носи НБРМ, кои се однесуваат на управување со ризици. Одборот за управување со ризици во извршувањето на своите функции е потпомогнат од страна на внатрешната ревизија. Внатрешната ревизија врши редовни и периодични ревизии на интерните контроли и процедурите за управување со ризик, и резултатите ги презентира до Одборот за ревизија.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Банката доколку клиент или договорна странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски, и воглавно произлегува од дадените кредити и побарувањата на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Со цел управување со овој ризик Банката ги зема во предвид и ги разгледува збирно сите елементи од изложеноста на кредитниот ризик (како индивидуалниот ризик на неисполнување на обврските на должникот и со него поврзаните лица, ризик на земја и ризик на одделен сектор).

Управување со кредитниот ризик

Надзорниот одбор и Управниот одбор ја делегираат својата одговорност за управување со кредитен ризик на Кредитните Одбори кои имаат точно утврдени ингеренции за одобрување на кредитни изложености, но не повеќе од 10% од сопствените средства на Банката. Кредитни изложености од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката ги одобрува Одборот за управување со ризици, додека кредитни изложености над 20% од сопствените средства ги одобрува Надзорниот Одбор. Одделните сектори за кредитирање на Банката (Сектор за работа со правни лица, Сектор за работа со физички лица, Служба за администрација и евиденцијата на пласмани, Секторот за управување со ризици) се одговорни за контрола на кредитниот ризик на Банката, вклучувајќи:

- **Изготвување на кредитни политики** вклучувајќи ги барањата за покриеност на изложеноста со обезбедување, процена на кредитната способност на барателот на кредит, класификација според ризична категорија и известување, потребна документација и правни процедури, како и усогласеност со законските барања.
- **Контрола и процена на кредитниот ризик.** Дирекциите за кредитирање и управување со ризици ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити, пред да бидат одобрени на клиентите.
- **Следење на концентрацијата на изложеноста** по географски и индустриски сегменти (за кредити и побарувања), и по издавач, оценка од институции за кредитен рејтинг, ликвидност на пазарот и земја (за вложувања).
- **Класификација на кредитната изложеност на Банката** според степенот на ризик од финансиска загуба со која се соочува Банката и фокусирање на управувањето со ризиците. Системот за класификација се користи при одредување на тоа дали е потребна загуба за оштетување. Тековната класификација на Банката се состои од шест степен кои ги рефлектираат различните нивоа на ризик и расположливото обезбедување.
- **Следење на усогласеноста** со утврдените лимити, вклучувајќи ги тие за ризик на земјата и типови производи. Редовно се доставуваат извештаи за кредитната изложеност, класификацијата и посебната резерва до Одборот за управување со ризик и соодветно на тоа се преземаат корективни акции.

Службите за кредитирање се должни да ги имплементираат и следат кредитните политики и процедури на Банката. Тие во соработка со Секторот за Управување со ризици се одговорни и за квалитетот на кредитното портфолио, како и за надгледување и контрола на сите кредитни ризици.

Внатрешната Ревизија врши редовни контроли на работењето на службите за кредитирање.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Оштетени кредити, други побарувања и хартии од вредност

Оштетени кредити, други побарувања и хартии од вредност за коишто Банката одреди дека е веројатно да не се наплати целата достасана главница и камата според договорните услови на договорот за кредит / хартии од вредност. Овие средства се класификувани од А до Д ризична категорија според интерниот систем за класификација на кредитен ризик на Банката.

Достасани, но не оштетени кредити, други побарувања и хартии од вредност

Кредитите, другите побарувања и хартиите од вредност кај кои договорната камата и главница се достасани, со доцнење до 30 дена, но Банката верува дека не е соодветно да се пресмета загуба поради оштетување, поради износот на расположливото обезбедување со првокласни инструменти во согласност со Одлуката.

Исправка на вредност

Банката пресметува исправка на вредност која претставува процена на настанатите загуби поради оштетување во кредитното портфолио. Главни компоненти на оваа исправка на вредност е специфичната исправка на вредност која се однесува на индивидуално значајните изложености и групна исправка на вредност за портфолио за мали кредити и за група на слични финансиски средства за кои поединечна исправка на вредноста не може да се определи или не е определена.

Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната исправка на вредност) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот / хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како значајни промени во финансиската позиција на должникот / издавачот на хартиите од вредност, доколку должникот / издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализација на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката врши отпис на износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната исправка на вредност) откако врз основа на правосилна судска одлука се исцрпени сите можности за наплата на истите. Исто така, Банката врши отпис на одредени побарувања и без правосилна судска одлука, доколку постојат недвосмислени докази за неможност за наплата на истите.

Банката врши еднократно отпишување на долговите по основ потрошувачки кредити на кредитокорисници за кои има добиено акт од Министерот за финансии за стекнување на право на даночен кредит и врз основа на Акт за остварување на правото на еднократен отпис на долгот од Комисијата за постапување по барањата за еднократно отпишување на долговите на граѓаните во согласност со Законот за еднократно отпишување на долговите на граѓаните. Еднократен отпис се врши со бришење на долгот на должникот од евиденцијата на Банката. Врз основа на добиеното Решение од Министерството за финансии, Банката користи даночен кредит од 10% од отпишаниот долг во Даночната пријава за данок од добивка во соодветниот период кога е отпишан долгот.

Банката врши отпис и на кредитната изложеност доколку се поминати две години од датумот кога банката изврши исправка на вредноста, односно издвоила посебна резерва од 100%. согласно Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитен ризик (Сл. весник бр. 223/15).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Банката има обезбедување за кредитите и побарувањата на клиенти во форма на хипотека, залог на подвижен предмет, залог на хартии од вредност, паричен депозит, залог на акции, гаранции, административни забрани и согласности, други регистрирани залози и гаранции. Процената на објективната вредност е врз основа на вредноста на обезбедувањето во моментот на позајмување.

Во согласност со Кредитната политика на Банката, во зависност од понуденото обезбедување, кредитите се делат на:

- Кредити со хипотека на недвижен имот
- Кредити со залог на подвижен предмет
- Ломбардни со залог на хартии од вредност
- Кредити со залог на акции
- Кредити со гаранција од трети лица
- Кредити со административна забрана
- Кредити покриени со паричен депозит
- Други видови, вклучувајќи права врз материјални или нематеријални активи со утврдена цена.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
<i>во илјади денари</i>																			
поединечно незначајни изложености (портфолио на мали кредити)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
поединечно значајни изложености кои не се оштетени на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на изложености за кои не е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва																			
достасани побарувања Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста до 30 дена	-	-	252	253	-	-	-	-	-	-	147	117	15	15	-	-	414	385	
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	-	-	252	253	-	-	-	-	-	-	147	117	15	15	-	-	414	385	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
<i>во илјади денари</i>																			
недостасани побарувања																			
реструктурирани побарувања	-	-																	
останати побарувања	-	-	528,047	429,519	-	-	271,535	128,285	1,749,509	1,625,243	-	-	-	1,303	445	1,872	2,549,536	2,186,222	
Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/посебна резерва	-	-	528,047	429,519	-	-	271,535	128,285	1,749,509	1,625,243	-	-	-	1,303	445	1,872	2,549,536	2,186,222	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	6,987,921	6,325,266	27,405	27,405	271,535	128,285	2,391,567	2,662,254	2,808	2,328	20,015	23,669	485,891	446,542	10,187,142	9,615,749	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(242,669)	(213,287)	(2,012)	(2,012)	-	-	(799)	(1,260)	(211)	(265)	(5,078)	(5,591)	(6,169)	(5,134)	(256,938)	(227,549)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	6,745,252	6,111,979	25,393	25,393	271,535	128,285	2,390,768	2,660,994	2,597	2,063	14,937	18,078	479,722	441,408	9,930,204	9,388,200	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Процентата на објективната вредност на обезбедувањето и други зголемувања на обезбедувањата за финансиските средства се прикажани во следната табела:

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа																
Првокласни инструменти за обезбедување: парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Банката)	-	-	610,866	499,107	-	-	-	-	-	-	12,657	13,515	10,271	818	633,794	513,440
Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	4,233,812	3,965,387	-	-	-	-	-	-	6,474	5,642	72,494	56,605	4,312,780	4,027,634
имот за вршење дејност	-	-	6,895,731	8,255,332	-	-	-	-	-	-	24,770	24,390	516,220	788,293	7,436,721	9,068,015
Залог на подвижен имот	-	-	2,266,227	2,377,177	-	-	-	-	-	-	11,478	14,168	51,844	13,721	2,329,549	2,405,066
Останати видови на обезбедување	-	-	614,971	1,079,474	-	-	-	-	-	-	4,842	1,842	212,968	262,995	832,781	1,344,311
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	-	-	14,621,607	16,176,477	-	-	-	-	-	-	60,221	59,557	863,797	1,122,432	15,545,625	17,358,466

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2016 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

Следната табела дава преглед на изложеноста на Банката на кредитен ризик според евидентираниите износи, категоризирани по индустриски сектори со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година:

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	Нерезиденти	-	-	18,947	21,383	-	-	-	-	639,394	1,034,475	-	-	326	2,682	-	-	658,667
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	88,401	85,856	-	-	-	-	-	-	36	21	-	-	2,237	1,436	90,674	87,313
Рударство и вадење на камен	-	-	77,950	35,546	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	858	313	78,808	35,859
Прехрамбена индустрија	-	-	367,031	337,688	-	-	-	-	-	-	13	9	-	10	7,729	23,109	374,773	360,816
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	122,351	105,891	-	-	-	-	-	-	20	20	16	13	2,713	2,998	125,100	108,922
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	107,369	131,137	-	-	-	-	-	-	51	9	-	3	16,090	6,963	123,510	138,112
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	90,019	88,505	-	-	-	-	-	-	32	28	26	6	3,445	3,505	93,522	92,044
Останата преработувачка индустрија	-	-	48,332	36,157	-	-	-	-	-	-	41	24	532	17	9,107	3,576	58,012	39,774
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	41,882	12,877	-	-	-	-	-	-	121	101	-	511	8,082	3,971	50,085	17,460
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	14,418	20,630	-	-	-	-	-	-	21	13	-	-	5,513	4,026	19,952	24,669
Градежништво	-	-	563,420	781,322	-	-	-	-	-	-	297	87	3	8	19,859	22,766	583,579	804,183

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	1,221	1,959	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,221	1,959
Физички лица	-	-	2,798,362	2,402,609	-	-	-	-	-	-	507	447	1,454	1,412	264,209	257,253	3,064,532	2,661,721
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	6,745,252	6,111,979	25,393	25,393	271,535	128,285	2,390,768	2,660,994	2,597	2,063	14,937	18,078	479,722	441,408	9,930,206	9,388,200

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Следната табела дава преглед на изложеноста на Банката на кредитен ризик според евидентираниите износи, категоризирани по географски региони со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година:

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
Географска локација																			
Република Македонија	-	-	6,715,576	6,079,848	25,393	25,393	271,535	128,285	1,751,374	1,626,518	2,597	2,063	14,609	15,396	479,722	441,408	9,260,806	8,318,911	
Земји-членки на Европската унија	-	-	1,627	15,145	-	-	-	-	606,858	733,596	-	-	328	2,682	-	-	608,813	751,423	
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	16,052	16,986	-	-	-	-	32,536	300,880	-	-	-	-	-	-	48,588	317,866	
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	11,997	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,997	-	
Вкупно	-	-	6,745,252	6,111,979	25,393	25,393	271,535	128,285	2,390,768	2,660,994	2,597	2,063	14,937	18,078	479,722	441,408	9,930,204	9,388,200	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

2.2 Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност е ризик дека Банката ќе западне во потешкотии во исполнување на своите финансиски обврски.

Управување со ризик на ликвидност

Банката при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, секогаш да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални и вообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Банката.

Секторот за поддршка и финансии добива информации од другите сектори во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за другите проектирани парични текови кои произлегуваат од идното планирано работење. Потоа, Секторот за поддршка и финансии води портфолио на краткорочни ликвидни средства, воглавно составени од краткорочни ликвидни вложувања во хартии од вредност, со цел да се одржува доволна ликвидност на Банката.

Дневната ликвидна позиција и пазарните услови редовно се следат. Сите политики и процедури за ликвидноста се предмет на разгледување и одобрување од Одборот за управување со ризици. Дневните извештаи за ликвидност ја покриваат ликвидната позиција на Банката. Извештаите за ликвидност се доставуваат до НБРМ на месечна основа.

Изложеност на ризик на ликвидност

Банката има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поединечни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Банката тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување. Банката континуирано го проценува ризикот на ликвидност со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во целокупната стратегијата на Банката.

Исто така, како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Банката води портфолио на високоликвидни средства.

Табелата ги прикажува недисконтираните парични текови на средствата и обврските и непризнаените преземени обврски за кредитирање на Банката, на основа на нивниот најран договорен рок на достасување. Очекуваните парични текови на овие инструменти значајно се разликуваат од договорените. На пример, депозитите по видување на клиенти се очекуваат да останат стабилни, а не да се повлечат во рок од еден месец.

Притоа, износите на 31 декември 2017 и 2016 година се презентирани на бруто основа, односно не се земени во предвид износите на акумулираната амортизација, исправката на вредноста и издвоената посебна резерва.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)
Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
во илјади денари

31 декември 2017	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	3,279,506	-	-	218,030	-	-	3,497,536
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	503,094	378,995	1,665,792	872,927	1,486,342	2,080,769	6,987,919
Вложувања во хартии од вредност	27,406	59,779	209,999	-	-	-	297,184
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	1,347	-	-	-	-	-	1,347
Останати побарувања	25,249	10,517	-	-	-	-	35,766
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	3,836,602	449,291	1,875,791	1,090,957	1,486,342	2,080,769	10,819,752
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	613	-	-	-	-	-	613
Депозити на други комитенти	4,314,993	643,897	2,018,193	727,400	460,706	10,646	8,175,835
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1,041,908	651	117,926	101,129	177,137	37,589	1,476,340
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	75,522	-	-	-	-	-	75,522
Вкупно финансиски обврски	5,433,036	644,548	2,136,119	828,529	637,843	48,235	9,728,310
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	59,953	-	-	-	-	-	59,953
Вонбилансна пасива	(1,382,079)	26,621	69,249	31,298	28,223	-	(1,226,688)
Рочна неусогласеност	(1,596,434)	(195,257)	(260,328)	262,428	848,499	2,032,534	1,091,442

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)
Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжува)

во илјади денари

31 декември 2016	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	3,461,989	-	-	212,680	-	-	3,674,669
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	460,150	244,898	1,602,964	911,744	1,362,463	1,743,049	6,325,268
Вложувања во хартии од вредност	27,406	49,744	78,540	-	-	-	155,690
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	107	-	-	-	-	-	107
Останати побарувања	26,453	10,632	-	-	-	-	37,085
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	3,976,105	305,274	1,681,504	1,124,424	1,362,463	1,743,049	10,192,819
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	63,874	-	-	-	-	-	63,874
Депозити на други комитенти	4,003,984	657,915	2,108,032	474,045	452,875	4,148	7,700,999
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	819,555	441	127,226	164,679	265,573	28,746	1,406,220
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	1,870	-	-	-	-	-	1,870
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	94,950	-	-	-	-	-	94,950
Вкупно финансиски обврски	4,984,233	658,356	2,235,258	638,724	718,448	32,894	9,267,913
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	(1,197,602)	19,123	64,244	23,497	15,881	2,582	(1,072,275)
Рочна неусогласеност	(1,008,128)	(353,082)	(553,754)	485,700	644,015	1,710,155	924,906

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот.

2.3.1 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки, како што се на пример каматната стапка на штедните влогови на населението, ЛИБОР и различни видови на камати.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на сензитивноста на Банката на промените на каматните стапки. Генерално, Банката е осетлива на промените во средствата бидејќи за најголемиот дел на каматоносните средства и обврски Банката го задржува правото за истовремено менување на каматните стапки. Во услови кога се намалуваат каматните стапки, ќе се намалат и каматните маргини како резултат на тоа што каматните стапки на обврските ќе се намалат со понизок процент во споредба со каматните стапки на средствата. Како и да е, крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, окружувањето и стапката на инфлација.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

во илјади денари	Добивка/Загуба во илјади денари	Сопствени средства во илјади денари	Актива пондерирана според ризици во илјади денари	Стапка на адекватност на капиталот во %
2017				
Износ пред анализи на чувствителност/ стрес тестови (31.12.2017)	43,013	1,294,384	7,385,782	17,52%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс				
- Сценарио 1: Денарот депрецира за 30% во однос на сите други валути	6,697	1,287,687	8,496,151	15,15%
- Сценарио 2: Денарот апрецира за 30% во однос на сите други валути	6,419	1,287,965	6,275,413	20,52%
- Сценарио 3: Повлекување на 40% од депозитите во евра на физички лица и трансформирање на истите во депозити во американски долари	43,013	1,294,384	7,845,853	16,50%
Ризик од промена на каматните стапки				
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија:				
Сценарио 1: -Пораств на износот на кредитите класифицирани во категории на ризик В, Г и Д за по 10%	7,915	1,286,469	8,496,151	15,13%
Сценарио 2: -Пораств на износот на кредитите класифицирани во категории на ризик В, Г и Д за по 30%	10,350	1,284,034	8,496,151	15,11%
Сценарио 3: -Пораств на износот на кредитите класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за по 50%	12,786	1,281,598	8,496,151	15,08%
Сценарио 4: - Миграција на категориите В, Г и Д за 30% со истовремено намалување на категориите А и Б, под услов да не настане пласман на нови средсва односно нема нови одобрувања а со тоа и изложеноста да остане иста.	(4,412)	1,289,972	7,334,995	17,59%
Сценарио 5: Влошување на портфолиото, односно мигрирање на категориите на ризик и тоа: Од Б во В за 30%; од В во Г за 30%; Од Г во Д за 30%	(148,190)	1,146,194	7,191,217	15,93%
Сценарио 6: Претпоставки - Намалување на пазарните цени на обезбедувањето за 90%; Продажба на целиот преземен имот на Банката по ново утврдена пазарна цена; Преземениот имот е продаден така што: 90% од вредноста на имотот е купена со подигнување на кредит за купување на преземен имот од Банката а останатите 10% купувачите ги платиле во готово.	(2,669)	1,291,715	7,385,782	17,49%
Сценарио 7: Преминување во Б и В категории на ризик на дел од клиентите чии изложености се во најголемите 20 изложености на Банката (нефинансиски)	(84,843)	1,209,550	7,254,564	16,66%
Сценарио 8: Миргирање на изложеностите во полоша категорија на ризик по дејности при што се зголемува просечниот процент на исправка на дејноста; Миргирање на изложеностите во полоша категорија на ризик по дејностите во кои Банката со состојба на 31.12.2017 година има најголема изложеност.	(382,587)	911,797	6,956,820	13,10%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжува)

	Добивка/Загуба во илјади денари	Сопствени средства во илјади денари	Актива пондерирана според ризици во илјади денари	Стапка на адекватност на капиталот во %
<p>Сценарио 9: Клиентите во Извештајот за составот и изложеноста на групациите да мигрираат во една полоша категорија и тоа клиентите измигрираа во Б категорија на ризик со процент од 12,40%, со исклучок на клиентот МКМ ЕКСПРЕС ДОО Скопје кој со состојба на 31.12.2017 година беше во Б категорија на ризик измигрираа во В категорија на ризик истата си ја задржуваат</p>	(10,100)	1,284,284	7,329,307	17,51%
<p>Сценарио 10: Активата пондерирана според кредитниот ризик, при пресметка на стапката на адекватност на капиталот, ќе се зголеми како резултат на: - Дополнителна актива која би се издвоила од побарувања покриени со станбени објекти како идна градба каде при пресметка се зема во предвид моментално проценетата пазарна вредност на објектот. - Дополнителна актива која би се издвоила доколку дел од побарувањата покриени со деловен простор кои имаат добиено пондер на ризик 75 % не би ги исполниле критериумите од точка 72 од Одлуката за Адекватност на капиталот при што би добиле пондер на ризик од 100%. - Дополнителна актива која би се издвоила доколку дел од побарувањата кои имаат добиено пондер на ризик 100% би добиле пондер на ризик 150% согласно точка 66 од Одлуката за адекватноста на капиталот каде банката е должна да применува пондер на ризичност од 150% на побарувањата врз основа на потрошувачките кредити со договорен рок на достасување којшто е еднаков или подолг од осум години</p>	43,013	1,294,384	7,498,025	17,26%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжува)

во илјади денари	Добивка/Загуба во илјади денари	Сопствени средства во илјади денари	Актива пондерирана според ризици во илјади денари	Стапка на адекватност на капиталот во %
2016				
Износ пред анализи на чувствителност/ стрес тестови (31.12.2016)	30,067	1,277,435	6,985,201	18,29%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс				
- Сценарио 1: Денарот депрецира за 30% во однос на сите други валути	2,386	1,279,821	8,084,277	15,83%
- Сценарио 2: Денарот апрецира за 30% во однос на сите други валути	(3,918)	1,273,518	5,886,125	21,64%
- Сценарио 3: Повлекување на 40% од депозитите во евра на физички лица и трансформирање на истите во депозити во американски долари	30,067	1,277,435	7,391,630	17,28%
Ризик од промена на каматните стапки				
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинирани сценарија:				
Сценарио 1: -Пораст на износот на кредитите класифицирани во категории на ризик В, Г и Д за по 10%	1,543	1,278,287	8,084,277	15,81%
Сценарио 2: -Пораст на износот на кредитите класифицирани во категории на ризик В, Г и Д за по 30%	4,601	1,275,220	8,084,277	15,77%
Сценарио 3: -Пораст на износот на кредитите класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за по 50%	7,667	1,272,154	8,084,277	15,74%
Сценарио 4: - Миграција на категориите В, Г и Д за 30% со истовремено намалување на категориите А и Б, под услов да не настане пласман на нови средсва односно нема нови одобрувања а со тоа и изложеноста да остане иста:	(8,949)	1,268,409	6,940,903	18,26%
Сценарио 5: Влошување на портфолиото, односно мигрирање на категориите на ризик и тоа: Од Б во В за 30%; од В во Г за 30%; Од Г во Д за 30%	(147,045)	1,130,390	6,802,807	16,61%
Сценарио 6: Претпоставки - Намалување на пазарните цени на обезбедувањето за 30%; Продажба на целиот преземен имот на Банката по ново утврдена пазарна цена; Преземениот имот е продаден така што: 60% од вредноста на имотот е купена со подигнување на кредит за купување на преземен имот од Банката а останатите 40% купувачите ги платиле во готово.	(52,446)	1,244,406	6,952,172	17,92%
Сценарио 7: Преминување во Б и В категории на ризик на дел од клиентите чии изложености се во најголемите 20 изложености на Банката (нефинансиски)	(117,783)	1,159,697	6,832,114	16,96%
Сценарио 8: Миргирање на изложеностите во полоша категорија на ризик по дејности при што се зголемува просечниот процент на исправка на дејноста; Миргирање на изложеностите во полоша категорија на ризик по дејностите во кои Банката со состојба на 31.12.2016 година има најголема изложеност.	(398,677)	878,758	6,551,175	13,40%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2. Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување)

А. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Извештај за промената на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на 31 декември 2017 година

	Позиција	Валута	Износ
1.1	Нето пондерирана позиција за валута МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	134,329
1.2	Нето пондерирана позиција за валута ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(8,831)
1.3	Нето пондерирана позиција за валута МКДкпЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДкпЕУР	67,458
1.4	Нето пондерирана позиција за валута останато (ФКС + ВКС + ПКС)	останато	(665)
	Вкупна пондерирана вредност- промена на економската вредност на портфолиото на банкарски активности		192,291
2	Сопствени средства		1,294,384
3			
4	Вкупна пондерирана вредност/ сопствени средства (2/3*100)		14,86

Извештај за промената на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на 31 декември 2016 година

	Позиција	Валута	Износ
1.1	Нето пондерирана позиција за валута ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	101,755
1.2	Нето пондерирана позиција за валута МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(11,351)
1.3	Нето пондерирана позиција за валута МКДкпЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДкпЕУР	82,836
1.4	Нето пондерирана позиција за валута останато (ФКС + ВКС + ПКС)	останато	(631)
	Вкупна пондерирана вредност- промена на економската вредност на портфолиото на банкарски активности		172,609
2	Сопствени средства		1,277,435
3			
4	Вкупна пондерирана вредност/ сопствени средства (2/3*100)		13,51

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжува)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

Табелата подолу ги анализира каматноносните средства и обврски на Банката, групирани според очекуваната промена на каматните стапки на ден 31 декември 2017 и 2016 година.

во илјади денари	до 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно каматносно средства/ обврски
31 декември 2017							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	2,421,122	-	-	-	-	-	2,421,122
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од комитенти	372,931	3,871,737	657,748	216,416	488,290	1,054,660	6,661,782
Вложувања во хартии од вредност	-	59,779	211,756	-	-	-	271,535
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	2,794,053	3,931,516	869,504	216,416	488,290	1,054,660	9,354,439
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	613	-	-	-	-	-	613
Депозити на други комитенти	4,284,633	3,602,669	128,102	4,000	130,618	-	8,150,022
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	716,181	56,775	165,253	254,772	239,330	40,002	1,472,313
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	5,001,427	3,659,444	293,355	258,772	369,948	40,002	9,622,948
Нето-билансна позиција	(2,207,374)	272,072	576,149	(42,356)	118,342	1,014,658	(268,509)
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето позиција	(2,207,374)	272,072	576,148	(42,356)	118,342	1,014,658	(268,509)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средства за тргување) (продолжува)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжува)

во илјади денари	до 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно каматоносни средства/ обврски
31 декември 2016							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	2,682,300	-	-	-	-	-	2,682,300
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од комитенти	430,424	3,241,867	437,033	373,042	536,588	1,020,818	6,039,772
Вложувања во хартии од вредност	-	49,745	78,540	-	-	-	128,285
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	3,112,724	3,291,612	515,573	373,042	536,588	1,020,818	8,850,357
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	63,874	-	-	-	-	-	63,874
Депозити на други комитенти	3,976,740	3,060,995	492,080	28,178	122,875	-	7,680,868
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	311,569	69,994	325,987	307,572	332,158	53,467	1,400,747
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	4,352,183	3,130,989	818,067	335,750	455,033	53,467	9,145,489
Нето-билансна позиција	(1,239,459)	160,623	(302,494)	37,292	81,555	967,351	(295,132)
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето позиција	(1,239,459)	160,623	(302,494)	37,292	81,555	967,351	(295,132)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.3 Валутен ризик

Банката се изложува на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Валутен ризик претставува тековен или иден ризик по добивката и капиталот на банката кој произлегува од неповолни движења на девизните курсеви. Валутниот ризик може да се подели на: 1) Трансакциски ризик кој се однесува на влијанието на негативните движења на девизните курсеви кај конкретни девизни трансакции (изложеност при тргување на девизи); 2) Ризик од конверзија (претворање) кој се однесува на променливоста на сметководствените вредности што произлегува од варијациите во девизните курсеви кои се користат при претворање на сметководствените вредности номинирани во странски валути во домашна валута; и 3) Економски девизен ризик кој се однесува на промените на конкурентската сила на Банката или на нејзините субјекти на странските пазари како резултат на големи промени на девизните курсеви.

Оценка на Банката е дека нето изложеноста се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на странска валута заради надоместување на краткорочни отстапувања. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Банката има воспоставено Политика за управување со валутниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Банката. Во политиката се дефинирани целите и принципите на управување со валутниот ризик, ограничувањата на изложеност на Банката на валутен ризик, лимитите на изложеност на Банката на валутен ризик (врз основа на законската регулатива и интерни лимити), како и надлежностите и овластувањата во врска со активностите и управувањето со валутниот ризик.

Табелите дадени подолу ја претставуваат отворената девизна позиција на монетарните средства и обврски на Банката по одделни валути на 31 декември 2017 и 2016 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 Управување со ризици (продолжува)
 Пазарен ризик (продолжува)
 Валутен ризик (продолжува)

	во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
31 декември 2017						
Монетарни средства						
Парични средства и парични еквиваленти	2,187,550	649,542	260,958	398,687	3,496,737	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања од банки						
Кредити и побарувања од други комитенти	4,370,666	2,334,341	28,689	240	6,733,936	
Вложувања во хартии од вредност	288,478	8,450	-	-	296,928	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	1,347	-	-	-	1,347	
Останати побарувања	27,345	3,028	153	-	30,526	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	6,875,386	2,995,361	289,800	398,927	10,559,474	
Монетарни обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	26	468		119	613	
Депозити на други комитенти	5,675,006	1,811,144	293,047	396,638	8,175,835	
Издадени должнички хартии од вредност						
Обврски по кредити	280,862	1,195,478	-	-	1,476,340	
Субординирани обврски						
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски						
Останати обврски	70,723	4,799	-	-	75,522	
Вкупно монетарни обврски	6,026,617	3,011,889	293,047	396,757	9,728,310	
Нето- позиција	848,769	(16,528)	(3,247)	2,170	831,164	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)
Валутен ризик (продолжува)

	во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
31 декември 2016						
Монетарни средства						
Парични средства и парични еквиваленти	2,377,585	632,764	272,225	390,835	3,673,409	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Кредити и побарувања од банки						
Кредити и побарувања од други комитенти	3,769,672	2,309,351	22,202	400	6,101,625	
Вложувања во хартии од вредност	153,678	-	-	-	153,678	
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	107	-	-	-	107	
Останати побарувања	26,179	4,748	355	-	31,282	
Заложени средства	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	6,327,221	2,946,863	294,782	391,235	9,960,101	
Монетарни обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	63,752	80	-	42	63,874	
Депозити на други комитенти	5,356,982	1,660,815	293,150	390,052	7,700,999	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	112,934	1,293,286	-	-	1,406,220	
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	
Обврски за данок на добивка (тековен)	1,870	-	-	-	1,870	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	
Останати обврски	91,125	3,825	-	-	94,950	
Вкупно монетарни обврски	5,626,663	2,958,006	293,150	390,094	9,267,913	
Нето- позиција	700,558	(11,143)	1,632	1,141	692,188	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
Управување со ризици (продолжува)

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.4 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби процеси на интерна контрола, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи на Банката, како и надворешни настани.

Банката има воспоставено Политика за управување со оперативниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Банката. Во политиката се дефинирани видовите на изложеност на Банката на оперативен ризик, основните цели на политиката, прифатливото ниво на оперативен ризик, генералните насоки при управување со ризикот, информативниот систем, план за непрекинато на работењето и план за вонредни услови, како и улогата на внатрешната ревизија во оценката на управувањето со оперативниот ризик на Банката.

За целите на пресметката на адекватноста на капиталот, Банката користи пристап на базичен индикатор во одредувањето на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

3 Адекватност на капиталот

Банката ги утврдува сопствените средства и адекватноста на капиталот во согласност со пропишаната Методологија за утврдување на адекватноста на капиталот од НБРМ. Согласно регулативата, активата пондерирана според кредитен ризик и капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик се пресметуваат со примена на стандардизиран пристап.

Коефициентот на адекватноста на капиталот го покажува нивото на покриеност на ризичното работење на Банката и се пресметува како однос помеѓу сопствените средства на Банката и активата пондерирана според ризиците.

а) Сопствените средства се категорија која е во функција на утврдување на стапката на адекватноста на капиталот и на другите прудентни лимити. Сопствените средства претставуваат збир на основниот капитал и дополнителниот капитал, дефинирани во Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, која стапи во сила од 1 март 2017 година. Со состојба 31 декември 2017 година Банката има само основен капитал.

б) Активата пондерирана според ризиците претставува збир на активата пондерирана според кредитниот ризик, активата пондерирана според валутниот ризик, активата пондерирана според оперативниот ризик.

- Активата пондерирана според кредитниот ризик ги содржи активните билансни и вонбилансни позиции, кои распоредени по соодветни категории на изложеност се пондерираат со соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот. Степенот на кредитен квалитет на должникот се утврдува врз основа на пропишаната регулатива од НБРМ.
- Активата пондерирана според валутниот ризик се утврдува врз основа на пресметан капитал потребен за покривање на валутниот ризик, кој Банката го утврдува врз основа на износот на агрегатната девизна позиција.
- Активата пондерира според оперативен ризик се утврдува врз основа на пресметан капитал потребен за покривање на оперативен ризик, кој Банката го утврдува со користење на базичен индикатор. Согласно со пристапот на базичен индикатор, капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик се утврдува кога аритметичката средина на тригодишните позитивни износи на базичниот индикатор, ќе се помножи со 15%.

Утврдувањето на адекватноста на капиталот согласно регулативата се врши на квартална основа, меѓутоа, во зависност од интерните потреби, а во насока на ефикасно управување со ризиците од работењето, се изготвуваат и други извештаи, анализи и симулации за потенцијалните промени на стапката на адекватност на капиталот.

Во согласност со законската регулатива, минималната стапка на адекватност на капиталот изнесува 8%. Согласно Писменото предупредување за измена на Писмено предупредување од НБРМ од 15 декември 2017 година Банката ќе одржува стапка на адекватност на капиталот не помала од 17.50%.

Сопствените средства и адекватноста на капиталот на Банката на 31 декември се како што следува:

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за стапката на адекватност на капитал

Ред. Бр.	Опис	31 декември 2017	31 декември 2016
I	Актива пондерирана според кредитниот ризик		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	6,605,286	6,281,595
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	528,422	502,527
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	3,887	11,831
4	Нето-позиција во злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	311	946
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	3,888	11,831
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	62,440	55,342
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	780,496	691,775
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11)	-	-
13	Актива пондерирана според други ризици	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	7,389,670	6,985,201
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	591,173	558,815
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	1,294,384	1,277,435
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)	17,52%	18,29%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства

Ред. Бр.	ОПИС	31 декември 2017
	Основен капитал	
1.	Сопствени средства	1,294,384
2.	Основен капитал	1,294,384
3.	Редовен основен капитал (РОК)	1,294,384
3.1	Позиции во РОК	1,294,384
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1,172,931
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	645
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	100,052
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-
3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	20,756
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	-
	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-
3.2.3.		-
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.2.		-
	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.3.		-
	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
3.2.4.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
3.2.7.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-
3.2.8.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-
3.2.9.		-
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-
	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
3.2.11.		-
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-
	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на сејуритизација	-
3.3.1.		-
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
3.3.3.		-
	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
3.3.4.		-
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-
3.4.1.		-
3.4.2.	Останато	-
3.5.	Други позиции од РОК	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства (продолжува)

Ред. Бр.	ОПИС	31 декември 2017
4	Додатен основен капитал (ДОК)	-
4,1	Позиции во ДОК	-
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-
4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од	
4.2.1.2.	ДОК	-
	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од	
4.2.1.3.	ДОК	-
	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои	
4.2.1.4.	банката има договорна обврска да ги купи	-
	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални	
	инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие	
4.2.2.	лица имаат вложувања во банката	-
	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални	
	инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката	
4.2.3.	нема значајно вложување	-
	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални	
	инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката	
4.2.4.	има значајно вложување	-
	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ	
4.2.5.	на ДК	-
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-
	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на	
4.3.1.	секјуритизација	-
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по	
4.3.3.	објективна вредност	-
	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати	
4.3.4.	коишто се мерат по објективна вредност	-
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК	
4.4.1.	на консолидирана основа	-
4.4.2.	Останато	-
4.5.	Други позиции од ДОК	-
5	Дополнителен капитал (ДК)	-
5.1.	Позиции во ДК	-
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-
5.1.2.	Субординирани кредити	-
5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	-
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од	
5.2.1.2.	ДК	-
	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од	
5.2.1.3.	ДК	-
	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои	
5.2.1.4.	банката има договорна обврска да ги купи	-
	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на	
	лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во	
5.2.2.	банката	-
	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на	
5.2.3.	лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на	
5.2.4.	лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства (продолжува)

Ред. Бр.	ОПИС	31 декември 2017
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-
	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на	
5.3.1.	секјуритизација	-
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по	
5.3.3.	објективна вредност	-
	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати	
5.3.4.	коишто се мерат по објективна вредност	-
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на	
5.4.1.	консолидирана основа	-
5.4.2.	Останато	-
5.5.	Други позиции од ДК	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства (продолжува)

Ред. Бр.	ОПИС	31 декември 2016
	Основен капитал	
1	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија од продажба на овие акции	1,173,576
1	Номинална вредност	1,172,931
1.1.1	Номинална вредност на обични акции	1,172,931
1.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	-
1	Премија	645
1.2.1	Премија од обични акции	645
1.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	-
2	Резерви и задржана добивка или загуба	69,985
2.1	Резервен фонд	69,985
2.2	Задржана добивка ограничена за распределба на акционерите	-
2.3	Акумулирана загуба од претходни години	-
2.4	Тековна добивка	-
3	Позиции како резултат на консолидација	-
3.1	Малцинско учество	-
3.2	Резерви од курсни разлики	-
3.3	Останати разлики	-
4	Одбитни ставки	-
4.1	Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
4.2	Откупени сопствени акции	-
4.3	Нематеријални средства	-
4.4	Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
4.5	Износ на неиздвоена исправка на вредноста и посебната резерва како резултат на сметководствено доцнење	-
4.6	Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба	-
4.7	Други одбитни ставки	-
I	ОСНОВЕН КАПИТАЛ	1,243,561
	Дополнителен капитал	-
5	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премијата врз основа на овие акции	-
5.1	Номинална вредност	-
5.2	Премија	-
6	Ревалоризациски резерви	33,874
7	Хибридни инструменти	-
8	Субординирани инструменти	-
	Износ на кумулативни приоритетни акции и субординирани инструменти коишто можат да бидат дел од дополнителниот капитал	-
9	кошто можат да бидат дел од дополнителниот капитал	-
II	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ	33,874
	<i>Одбитни ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал</i>	<i>-</i>
10	Вложувања во капиталот на други банки или финансиски институции коишто изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции	-
11	Вложувања во субординирани и хибридни инструменти и други инструменти на институциите од реден бр. 10	-
12	Збиен износ на вложувања во капиталот, субординирани и хибридни инструменти и други инструменти којшто надминува 10% од (И+ИИ)	-
13	Вложувања во капиталот на друштвата за осигурување и реосигурување коишто надминуваат 10% од капиталот на тие друштва	-
14	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштвата за осигурување и реосигурување во кои банката поседува над 10% од нивниот капитал	-
15	Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-
16	Позиции како резултат на консолидација (негативни износи)	-
III	ОДБИТНИ СТАВКИ	-
IV	Основен капитал по одбитните ставки	1,243,561
V	Дополнителен капитал по одбитните ставки	33,874
	Сопствени средства	-
VI	Основен капитал	1,243,561
VII	Дополнителен капитал	33,874
VIII	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	1,277,435

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

4 Известување според сегментите

Известувањето според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната Банка на Република Македонија.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Банката за којашто се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор на Банката ги разгледува оперативните резултати кај одделниот оперативен сегмент на редовна основа (најмалку полугодишно), со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент;
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент. Еден оперативен сегмент се оценува како значаен доколку е исполнет кој било од следниве квантитативни прагови:

- приходот на сегментот (ги вклучува и приходите од трансфери помеѓу сегментите) учествува со 10% или повеќе во вкупните приходи на Банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10% или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу: а) вкупната добивка на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале добивка, или б) вкупната загуба на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале загуба;
- средствата на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката.

Банката има 4 известувачки сегменти, како што е опишано подолу, кои се стратешки деловни единици на Банката. Стратешките деловни единици нудат различни производи и услуги, и се управувани одделно врз основа на интерната организација и системот на известување на Банката. За секоја од стратешките деловни единици, Управниот одбор ги прегледува извештаите за внатрешното управување. Наведеното подолу ги опишува активностите на секој од известувачките сегменти на Банката:

- Корпоративно банкарство - вклучува кредити, депозити и други трансакции и состојби со корпоративните клиенти
- Работа со население - вклучува кредити, депозити и други трансакции и состојби со население
- Инвестициско банкарство - вклучува инвестициски активности на Банката
- Средства и ликвидност - задолжено за финансирање на Банката и го централизира управувањето со ризикот преку инвестирање во ликвидни средства како што се краткорочни пласмани и владини должнички хартии од вредност.

Информација во врска со резултатите од секој известувачки сегмент е дадена подолу.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Известување според сегменти (продолжува)

Успешноста се мери врз основа на добивката на сегментот пред оданочување. Добивката на сегментот се користи за мерење на успешноста, затоа што раководството верува дека таквите информации се најрелевантни во оценувањето на резултатите на одредени сегменти во однос на другите ентитети кои работат во оваа дејност.

Банката треба да прикаже информација за концентрацијата на нејзините деловни активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е оној од којшто Банката остварува 10% или повеќе од вкупните приходи или вкупните расходи на Банката. Со состојба на 31 декември 2017 година Банката нема концентрација на приходи и расходи кон значајни клиенти.

Банката треба да прикаже анализа на нејзините деловни активности според географските подрачја каде што тие се извршуваат, и тоа за следниве географски подрачја:

- земји членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Известување според сегментите (продолжува)

А. Оперативни сегменти

во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Благајна	Влож. во сопств. хв	Сите останати незначајни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2017								
Нето-приходи/(расходи) од камата	111,211	204,618	-	-	-	-	220	316,049
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	47,468	40,810	-	10,545	-	-	-	98,823
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	-	-	-	-	-	68,818	68,818
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	158,679	245,428	-	10,545	-	-	69,038	483,690
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(5,367)	(24,788)	-	-	-	-	(404)	(30,559)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(2,927)	-	-	-	-	-	(2,927)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(39,293)	(39,293)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(21,546)	-	-	-	-	-	(342,990)	(364,536)
Вкупно расходи по сегмент	(26,913)	(27,715)	-	-	-	-	(382,687)	(437,315)
Финансиски резултат по сегмент	131,766	217,713	-	10,545	-	-	(313,649)	46,375
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	-	(3,362)
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	43,013
Вкупна актива по сегмент	2,789,161	3,944,775	-	246,508	25,394	-	-	7,005,838
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	4,068,020	4,068,020
Вкупна актива	2,789,161	3,944,775	-	246,508	25,394	-	4,068,020	11,073,858
Вкупно обврски по сегмент	4,850,297	3,444,083	-	1,364,576	-	-	-	9,658,956
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	75,522	75,522
Вкупно обврски	4,850,297	3,444,083	-	1,364,576	-	-	75,522	9,734,478

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Известување според сегментите (продолжува)

А. Оперативни сегменти (продолжува)

во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Благајна	Влож. во сопств. хв	Сите останати незначјни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2016								
Нето-приходи/(расходи) од камата	83,391	213,553	-	-	-	-	74	297,018
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	42,343	39,542	-	8,563	-	-	-	90,448
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	-	-	-	-	-	82,837	82,837
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	125,734	253,095	-	8,563	-	-	82,911	470,303
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	7,597	(49,562)	-	-	-	-	1,969	(39,996)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(13,492)	-	-	-	-	-	(13,492)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(33,616)	(33,616)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	(22,118)	-	-	-	-	-	(323,727)	(345,845)
Останати расходи	(22,118)	-	-	-	-	-	(323,727)	(345,845)
Вкупно расходи по сегмент	(14,521)	(63,054)	-	-	-	-	(357,379)	(434,954)
Финансиски резултат по сегмент	111,213	190,041	-	8,563	-	-	(274,468)	35,349
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	-	(5,282)
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	30,067
Вкупна актива по сегмент	2,400,070	3,701,555	-	218,013	25,394	-	-	9,942,812
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	4,235,518	4,235,518
Вкупна актива	2,400,070	3,701,555	-	218,013	25,394	-	4,235,518	10,580,550
Вкупно обврски по сегмент	4,593,528	3,224,640	-	1,358,060	-	-	-	9,176,228
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	96,710	96,720
Вкупно обврски	4,593,528	3,224,640	-	1,358,060	-	-	96,710	9,272,948

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Известување според сегментите (продолжува)
В. Географски подрачја

	во илјади денари	Република Македонија	Земји членки на ЕУ	Европа (остана- ти)	Земји членки на ОЕЦД	Останато	Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоци- рано	Вкупно
2017									
Вкупно приходи		432,614	1,505	(61)	3,724	-	3,052	-	440,834
Вкупна актива		9,996,040	608,484	-	48,563	-	-	420,771	11,073,858
2016									
Вкупно приходи		439,638	3,138	(109)	3,340	-	1,332	-	447,339
Вкупна актива		9,217,723	748,735	-	317,827	-	-	296,157	10,580,442

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

5 Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на процените направени од раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувањата од банки и комитенти

Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку дисконтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат каматносни средства кои се чуваат до доспевање и средства класификувани како расположливи за продажба, кои се прикажуваат според објективна вредност. Одредувањето на објективната вредност на средствата расположливи за продажба е обелоденето подоле во оваа белешка и определена врз основа на објавената хиерархија.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Депозити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на билансот на состојба.

Останати обврски

Сметководствената вредност на обврските по кредити е приближна на нивната објективна вредност поради променливите каматни стапки и нивните промени.

Обврски по кредити

Обврските по долгорочните кредити на Банката се кредити од финансиски институции кои нудат финансиски инструменти со специфични услови, камати и доспеаност. Не постојат слични кредити на пазарот. Оттаму, каматните стапки поставени од финансиските институции се пазарни каматни стапки. Објективната вредност на овие фондови се проценува според сегашната вредност на идните парични текови, намалени за каматна стапка на денот на биланс на состојба на Банката за нови слични долгови и остатокот до доспевање. Сметководствениот износ на обврските по кредити на датумот на биланс на состојба соодветствува на нивната објективна вредност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)
А.Објективна вредност на финансиските средства и обврски

<i>во илјади денари</i>	Сметководствена вредност	2017 Објективна вредност	Сметководствена вредност	2016 Објективна вредност
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	3,496,737	3,496,737	3,673,409	3,673,409
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки				
Кредити на и побарувања од други комитенти	6,733,936	6,733,936	6,101,625	6,101,625
Вложувања во хартии од вредност	296,928	296,928	153,678	153,678
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	1,347	1,347	107	107
Останати побарувања	30,526	30,526	31,283	31,283
Заложени средства				
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување			-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик			-	-
Депозити на банки	613	613	63,874	63,874
Депозити на други комитенти	8,175,835	8,175,835	7,700,999	7,700,999
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	1,476,340	1,476,340	1,406,220	1,406,220
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	1,870	1,870
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	75,522	75,522	94,949	94,949

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)
Б.Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност
Б1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Објективната вредност се определува врз основа на следнава хиерархија:

а) Ниво 1 - Котирана пазарна цена

Финансиски инструменти со котирани пазарни цени за идентични инструменти на активен пазар.

б) Ниво 2 - Техники за вреднување со користење влезни информации (инпути) коишто можат да се следат

Финансиски инструменти со котирани цени за слични инструменти на активен пазар или котирани цени за идентични или слични инструменти за кои не постои активен пазар и финансиски инструменти вреднувани со користење модели каде што можат да се следат сите значајни влезни информации (инпути).

в) Ниво 3 - Техники за вреднување со значајни влезни информации (инпути) коишто не можат да се следат

Финансиски инструменти вреднувани со користење модели каде што не можат да се следат една или повеќе значајни влезни информации (инпути).

	во илјади денари	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
2017						
Финансиски средства мерени по објективна вредност			-	-	-	-
Средства за тргување	19					
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20		-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21		-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	23.1		-	25,300	93	25,393
Вкупно			-	25,300	93	25,393
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување	32		-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33		-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21		-	-	-	-
Вкупно			-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)

Б.Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

2016	во илјади денари	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
Средства за тргување		19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба		23.1	-	25,300	93	25,393
Вкупно			-	25,300	93	25,393
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
Обврски за тргување		32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		21	-	-	-	-
Вкупно			-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)
Б.Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективната вредност

во илјади денари	2017		2016	
	Трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	Трансфери од Ниво1 во Ниво 2	Трансфери од Ниво 2 во Ниво 1
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Деривативни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Деривативни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)
Б.Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б3.Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3

	Сре. за тргу- вање	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, располо- жливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вкупно обврски
<i>во илјади денари</i>							
Состојба на 1 јануари 2016							
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати							
добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/(од) Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Вкуно добивки/(загуби) призн. во Билансот на успех за финан. средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжува)
Б.Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)
Б3.Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3 (продолжува)

во илјади денари	Сре. за тргување	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2017							
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/(од) Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) призн. во Билансот на успех за финан. средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

6 Нето-приходи/(расходи) од камата

А. Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	2017	2016
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	31,897	29,199
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22	24
Кредити на и побарувања од комитенти	420,796	393,921
Вложувања во хартии од вредност	3,393	5,247
Останати побарувања	2,385	2,997
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(3,563)	(4,140)
Наплатени претходно отпишани камати	5,327	7,146
Вкупно приходи од камата	460,257	434,394
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	1,234	2,405
Депозити на други комитенти	121,352	114,530
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	21,622	20,441
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно расходи за камата	144,208	137,376
Нето- приходи(расходи) од камата	316,049	297,018

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	2017	2016
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	230,076	231,449
Држава	6,716	8,939
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	34,307	32,220
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	187,174	158,706
Нерезиденти	220	74
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(3,563)	(4,140)
Наплатени претходно отпишани камати	5,327	7,146
Вкупно приходи од камата	460,257	434,394
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	26,351	21,476
Држава	6,740	7,413
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	848	953
Банки	16,115	15,433
Останати финансиски друштва (небанкарски)	46,762	43,987
Домаќинства	47,392	48,114
Нерезиденти	-	-
Вкупно расходи за камата	144,208	137,376
Нето- приходи/(расходи) од камата	316,049	297,018

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

7 Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

А. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	2017	2016
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	36,781	32,097
Платен промет		
- во земјата	58,312	55,079
- со странство	11,493	13,547
Акредитиви и гаранции	6,794	4,786
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	8,403	7,234
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато		
-Провизии од Мастер Кард	2,353	162
-Приходи од Дајнерс	1,810	1,464
-Приходи од девизно работење	7,159	5,071
-Приходи од провизии за комунални претпријатиа	1,193	806
-Останато	10,405	9,063
Вкупно приходи од провизии и надомести	144,703	129,309
Расходи од провизии и надомести		
Кредитирање	1,636	1,638
Платен промет		
- во земјата	43,632	36,288
- со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	-	-
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	612	935
Вкупно расходи од провизии и надомести	45,880	38,861
Нето- приходи/(расходи) од провизии и надомести	98,823	90,448

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	2017	2016
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	85,441	77,096
Држава	96	125
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1,153	1,182
Банки	10,545	8,563
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	44,998	40,782
Нерезиденти	2,470	1,561
Вкупно приходи од провизии и надомести	144,703	129,309
Расходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	-	-
Држава	8,088	7,755
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	37,218	30,197
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	574	909
Вкупно расходи од провизии и надомести	45,880	38,861
Нето- приходи/(расходи) од провизии и надомести	98,823	90,448

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

8 Нето-приходи од тргување

	2017	2016
Средства за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
Обврски за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

9 Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

	2017	2016
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

10 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	2017	2016
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	20,890	23,783
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
- курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства на нето основа	53	34
- курсни разлики на посебна резерва за вонбилансна изложеност на нето-основа	-	-
- останати курсни разлики на нето основа	2,219	683
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	23,162	24,500

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

11 Останати приходи од дејноста

	2017	2016
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	5,956	2,039
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	5,084	4,828
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва		
Капитална добивка од продажбата на:		
- недвижности и опрема	2,425	77
- нематеријални средства	-	-
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	4,445	26,143
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	1,568	2,293
Приходи од кирии	1,106	1,071
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	22,071	16,032
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
- вонбилансни кредитни изложености	-	-
- потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
- пензии и други користи за вработените	-	-
- реструктурирања	-	-
- неповолни договори	-	-
- останати резервирања	-	-
Останато	3,001	5,854
Вкупно останати приходи од дејноста	45,656	58,337

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

12 Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во фин. средства располож. за продажба	Вложувања во фин. средства кои се чуваат до доспевање	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно
2017								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	-	31,756 (1,130)	-	-	532 (994)	182 (231)	697 (253)	33,167 (2,608)
	-	30,626	-	-	(462)	(49)	444	30,559
Исправка на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	30,626	-	-	(462)	(49)	444	30,559
2016								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	-	58,519 (17,692)	-	-	1,392 (254)	1,423 (1,922)	2,190 (3,660)	63,524 (23,528)
	-	40,827	-	-	1,138	(499)	(1,470)	39,996
Исправка на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	40,827	-	-	1,138	(499)	(1,470)	39,996

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролира- но учество	Вкупно
2017							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	(19,851)	-	-	-	(19,851)
	-	-	-	-	16,924	-	16,924
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	(19,851)	-	16,924	-	(2,927)
2016							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	(37,573)	-	-	-	(37,573)
	-	-	-	-	24,081	-	24,081
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	(37,573)	-	24,081	-	(13,492)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

14 Трошоци за вработените

	2017	2016
Краткорочни користи за вработените		
- Плати	112,070	114,893
- Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	55,115	56,530
- Краткорочни платени отсуства	-	-
- Трошоци за привремено вработување	-	-
- Удел во добивката и награди	8,490	8,913
- Немонетарни користи	-	-
	175,675	180,336
Користи по престанокот на вработувањето		
- Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
- Користи при пензионирањето	-	-
- Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
- Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
- Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	-	-
Користи поради престанокот на вработувањето		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	4,794	5,660
	4,794	5,660
Вкупно трошоци за вработените	180,469	185,996

15 Амортизација

	2017	2016
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	6,800	6,717
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	-	-
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	6,800	6,717
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	12,238	9,072
Транспортни средства	2,770	2,723
Мебел и канцелариска опрема	3,195	2,915
Останата опрема	12,204	9,997
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	2,086	2,192
	32,493	26,899
Вкупно амортизација	39,293	33,616

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

16 Останати расходи од дејноста

	2017	2016
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	21,546	22,118
Премии за осигурување на имотот и на вработените	3,158	3,066
Материјали и услуги	69,357	65,932
Административни и трошоци за маркетинг	29,149	27,458
Останати даноци и придонеси	3,316	3,058
Трошоци за кирии	22,304	20,495
Трошоци за судски спорови	15,515	2,078
Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	1,031	2,006
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	1,982	-
Други резервирања, на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
- недвижности и опрема	6	-
- нематеријални средства	-	-
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	2,876
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато	16,703	12,767
Вкупно останати расходи од дејноста	184,067	161,854

17 Данок на добивка

А.Расходи/ приходи за тековен и одложен данок

	2017	2016
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	3,362	5,282
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	3,362	5,282
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	3,362	5,282

	2017	2016
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	3,362	5,282
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	3,362	5,282
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	3,362	5,282

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

18 Парични средства и парични еквиваленти

	2017	2016
Парични средства во благајна	245,884	217,431
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	621,872	581,722
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	180,192	740,829
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	397,482	1,288
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	710,360	695,205
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на доспевање до три месеци	1,114,939	1,224,855
Останати краткорочни високо ликвидни средства	625	582
Побарувања врз основа на камати	67	77
(Исправка на вредноста)	(798)	(1,260)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	3,270,623	3,460,729
Задолжителни депозити во странска валута	218,030	212,680
Ограничени депозити	8,084	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	3,496,737	3,673,409

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	1,260	122
Исправка на вредноста за годината		
- дополнителна исправка на вредноста	532	1,392
- (ослободување на исправката на вредноста)	(994)	(254)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	798	1,260

Во согласност со Одлука за задолжителна резерва донесена од страна на Народна Банка на Република Македонија, стапката на задолжителна резерва на Банката изнесува 8% (2016: 8%) за обврски во домашна валута, 50% (2016: 20%) за обврски во домашна валута со валутна клаузула и 15% (2016: 15%) за обврски во странска валута. Основата на задолжителната резерва се утврдува како просек од состојбата на обврските од билансите на Банката за секој календарски ден од претходниот месец. Периодот на исполнување на задолжителната резерва е од 11ти во тековниот месец до 10ти во следниот месец.

На задолжителната резерва во денари во текот на 2017 и 2016 година не се пресметува камата.

Со состојба на 31 декември 2017 година, благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасување од 28 дена (2016: 28 дена) и каматни стапки во висина од 3.25% годишно (2016: 3.75% годишно).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

19 Средства за тргување

А. Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	2017	2016
Хартии од вредност за тргување	-	-
Должнички хартии од вредност за тргување		
- Благајнички записи за тргување	-	-
- Државни записи за тргување	-	-
- Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
- Обврзници издадени од државата	-	-
- Корпоративни обврзници	-	-
- Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти за тргување		
- Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
- Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
- Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
- Договори зависни од промената на курсот	-	-
- Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
- Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б1. Состојба на прекласифицираните средства за тргување

	2017		2016		
	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	сметководствена вредност на 31.12.2017	објективна вредност на 31.12.2017	сметководствена вредност на 31.12.2016	објективна вредност на 31.12.2016
Средства за тргување прекласифицирани во 2017 во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2016 во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б2. Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	прекласифицирани во текот на 2017		прекласифицирани во текот на 2016		Останати добивки/ (загуби) 2016
	Биланс на успех 2017	Останати добивки/ (загуби) 2017	Биланс на успех 2017	Останати добивки/ (загуби) 2017	
Период пред прекласификација	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Период по прекласификација	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето основа	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б3. Добивки или загуби кои би биле признаени во билансот на успех доколку средствата не биле прекласифицирани

	прекласифицирани во текот на		прекласифицирани во текот на 2016	
	Биланс на успех 2017	Биланс на успех 2017	Биланс на успех 2017	Биланс на успех 2016
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства				
расположливи за продажба	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

20 Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	2017	2016
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
- Благајнички записи	-	-
- Државни записи	-	-
- Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
- Обврзници издадени од државата	-	-
- Корпоративни обврзници	-	-
- Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
- Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
- Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

21 Дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик

	2017		2016	
	Дериватни средства	(Дериватни обврски)	Дериватни средства	(Дериватни обврски)
А. Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.1 Според видот на променливата				
Деривати чувани за управување со ризик				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2 Според видот на заштита од ризик				
Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Б. Вградени деривати				
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

22 Кредити и побарувања
22.1 Кредити на и побарувања од банки

	2017		2016	
	краткорочни	Долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Репо				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	-	-	-	-

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
- дополнителна исправка на вредноста	-	-
- (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

А. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	2017		2016	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
- побарувања по главница	1,171,658	2,900,116	830,088	2,969,245
- побарувања врз основа на камати	23,982	-	26,570	-
Држава				
- побарувања по главница	467	50,318	441	55,730
- побарувања врз основа на камати	307	-	344	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
- побарувања по главница	-	-	-	-
- побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
- побарувања по главница	-	-	-	-
- побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
- побарувања по главница				
станбени кредити	293	924,601	123	630,998
потрошувачки кредити	45,965	1,037,131	33,686	854,662
автомобилски кредити	283	24,770	191	22,679
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	24,523	107,831	21,296	82,092
други кредити	147,586	475,528	142,102	602,156
побарувања врз основа на камати	11,556	-	10,376	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	18,974	10,707	21,412	10,713
побарувања врз основа на камати	9	-	8	-
Тековна достасаност	1,098,294	(1,098,294)	1,217,943	(1,217,943)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	2,543,897	4,432,708	2,304,580	4,010,332
(Исправка на вредноста)	(242,634)	(35)	(213,206)	(81)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	2,301,263	4,432,673	2,091,374	4,010,251

Од вкупните кредити на и побарувања од други комитенти, Банката има засновано залог по договори за под-кредит одобрени од кредитните линии на ЕИБ и МСП во корист на МБПР. Со состојба на 31 декември 2017 година, висината на заложените побарувања по главница изнесуваат 603,196 илјади денари (2016: 588,473 илјади денари).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

А. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжува)

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	213,287	1,024,743
Исправка на вредноста за годината		
- дополнителна исправка на вредноста	31,756	58,519
- (ослободување на исправката на вредноста)	(1,130)	(17,692)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	(45,322)
Ефект од курсни разлики	(53)	(34)
(Отпишани побарувања)	(1,191)	(806,927)
Состојба на 31 декември	242,669	213,287
Движење на исправката на вредноста на групна основа		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
- дополнителна исправка на вредноста	-	-
- (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-
Вкупно исправка на вредноста на кредитите на и побарувањата од други комитенти	242,669	213,287

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	2017	2016
(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти за обезбедување		
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Банката)	503,556	386,642
- Државни хартии од вредност	-	-
- Државни безусловни гаранции	-	-
- Банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
- Имот за сопствена употреба (станови, куќи)	1,646,485	1,319,259
- Имот за вршење дејност	2,301,540	2,180,799
Залог на подвижен имот	503,234	434,628
Останати видови обезбедување	240,033	419,092
Необезбедени	1,539,088	1,361,205
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	6,733,936	6,101,625

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

23 Вложувања во хартии од вредност
23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

А. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	2017	2016
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Сопственички инструменти		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	27,405	27,405
	27,405	27,405
Котирани	-	-
Некотирани	27,405	27,405
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста	27,405	27,405
(Исправка на вредноста)	(2,012)	(2,012)
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста	25,393	25,393

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	2,012	2,012
Исправка на вредноста за годината	-	-
- дополнителна исправка на вредноста	-	-
- (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	2,012	2,012

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)
 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба (продолжува)
 Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба
 Б1. Состојба на прекласифицираните средства расположливи за продажба

	2017	објективна вредност на 31.12.2017	2016	објективна вредност на 31.12.2016
	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	Сметководствена вредност на 31.12.2017	Сметководствена вредност на 31.12.2016	објективна вредност на 31.12.2016
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2017 во:				
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2016 во:				
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)
 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба (продолжува)
 Б.Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)
 Б2. Добивки и загуби од прекласифицираните средства расположливи за продажба

	Биланс на успех (тековна)	Останати добивки/(загуби) (тековна)	Биланс на успех (претходна)	Останати добивки/ (загуби) (претходна)
Период пред прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приход од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето основа	-	-	-	-
	-	-	-	-
Период по прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од ревалоризациски резерви	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од ревалоризациски резерви	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)
 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба (продолжува)
 Б.Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба (продолжува)
 Б3.Добивки или загуби кои би биле признаени доколку средствата не биле прекласифицирани

	Биланс на успех (тековна)	Останати добивки/ (загуби) (тековна)	Биланс на успех (претходна)	Останати добивки/ (загуби) (претходна)
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето основа	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

	2017	2016
Должнички хартии од вредност		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	271,535	128,285
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	271,535	128,285
Котирани	-	-
Некотирани	271,535	128,285
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање пред исправката на вредноста	271,535	128,285
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до доспевање намалени за исправката на вредноста	271,535	128,285

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
- дополнителна исправка на вредноста	-	-
- (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

Со состојба на 31 декември 2017 година, државните записи издадени од Министерство за финансии се со рок на достасување од шест месеци до една година (2016: една година) и каматни стапки во висина од 1.55%-1.85% годишно (2016: од 1.25%-2.10% годишно).

24 Вложувања во подружници и во придружени друштва

А.Процент на учество на Банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас		во %
		2017	2016	2017	2016	
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-

Б.Финансиски информации за придружените друштва – 100 проценти

Назив на придружените друштва	Вкупна актива		Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/ (загуба) за финансиска година
	Вкупни обврски				
2017	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

25 Останати побарувања

	2017	2016
Побарувања од купувачите	1,503	1,508
Однапред платени трошоци	10,517	10,632
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	2,808	2,328
Побарувања од вработените	209	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато		
-Сметка за краткорочно порамнување	8,915	11,297
-Сомнителни и спорни побарувања	4,719	5,346
-Побарување по платени такси за судски спорови	129	360
-Залиха на материјали и гориво	1,637	1,186
-Времена сметка Вестерн Унион	2,830	2,408
-Останато	2,548	2,020
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	35,815	37,085
(Исправка на вредноста)	(5,289)	(5,802)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	30,526	31,283

	2017	2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	5,802	38,870
Исправка на вредноста за годината		
- дополнителна исправка на вредноста	879	3,613
- (ослободување на исправката на вредноста)	(484)	(5,582)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	(95)	(1,315)
Ефект од курсни разлики	61	-
(Отпишани побарувања)	(874)	(29,784)
Состојба на 31 декември	5,289	5,802

26 Заложени средства

	2017	2016
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

27 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2016	5,028	176,265	86,359	54,623	12,702	334,977
преземени во текот на годината	385	46,536	4,544	50,920	-	102,385
(продадени во текот на годината)	(3,492)	(160,259)	(55,052)	(38,441)	(882)	(258,126)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	1,921	62,542	35,851	67,102	11,820	179,236
Состојба на 1 јануари 2017	1,921	62,542	35,851	67,102	11,820	179,236
преземени во текот на годината	-	187	125	5,040	-	5,352
(продадени во текот на годината)	(113)	(24,545)	(14,882)	(43,148)	-	(82,688)
(пренос во сопствени средства)	-	(5,913)	-	-	-	(5,913)
трансфер	2,113	(1,514)	-	(599)	-	-
Состојба на 31 декември 2017	3,921	30,757	21,094	28,395	11,820	95,987
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2016	1,546	69,650	38,967	18,739	816	129,718
Загуба поради оштетување во текот на годината	773	30,398	10,336	16,310	-	57,817
(продадени во текот на годината)	(1,689)	(77,023)	(28,983)	(14,391)	(176)	(122,262)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	630	23,025	20,320	20,658	640	65,273
Состојба на 1 јануари 2017	630	23,025	20,320	20,658	640	65,273
Загуба поради оштетување во текот на годината	1,505	9,877	6,062	3,439	-	20,883
(продадени во текот на годината)	(67)	(21,454)	(13,855)	(9,286)	-	(44,662)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	2,068	11,448	12,527	14,811	640	41,494
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2016	3,482	106,615	47,392	35,884	11,886	205,259
на 31 декември 2016	1,291	39,517	15,531	46,444	11,180	113,963
на 31 декември 2017	1,853	19,309	8,567	13,584	11,180	54,493

Со состојба на 31 декември 2017 година, преземените средства на Банката врз основа на ненаплатени побарувања се со вкупна сегашна сметководствена вредност од 54,493 илјади денари (2016: 113,963 илјади денари). Нивната објективна вредност, утврдена од страна на овластени проценители на имот, на 31 декември 2017 година изнесува 107,868 илјади денари (2016: 231,741 илјади денари).

Мерењето на објективната вредност на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања е категоризирано во Ниво 3 во согласност со инпутите од употребената техника на вреднување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

28 Нематеријални средства

На ден 31 декември 2017 година, нематеријалните средства во целост се состојат од купен софтвер од надворешни добавувачи. Промените во евидентираната вредност за разгледуваните периоди е како што следи:

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2016	-	79,572	-	-	3,696	-	-	83,268
зголемувања преку нови набавки	-	13,126	-	-	25,053	-	-	38,179
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати преноси	-	-	-	-	(13,126)	-	-	(13,126)
Состојба на 31 декември 2016	-	92,698	-	-	15,623	-	-	108,321
Состојба на 1 јануари 2017	-	92,698	-	-	15,623	-	-	108,321
зголемувања преку нови набавки	-	12,434	-	-	15,000	-	-	27,434
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати преноси	-	-	-	-	(12,434)	-	-	(12,434)
Состојба на 31 декември 2017	-	105,132	-	-	18,189	-	-	123,321

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Нематеријални средства (продложува)
А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2016	-	69,332	-	-	-	-	-	69,332
амортизација за годината	-	6,717	-	-	-	-	-	6,717
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016		76,049	-	-	-	-	-	76,049
Состојба на 1 јануари 2017	-	76,049	-	-	-	-	-	76,049
амортизација за годината	-	6,800	-	-	-	-	-	6,800
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017		82,849	-	-	-	-	-	82,849
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2016	-	10,240	-	-	3,696	-	-	13,936
на 31 декември 2016	-	16,649	-	-	15,623	-	-	32,272
На 31 декември 2017	-	22,283	-	-	18,189	-	-	40,472

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Нематеријални средства (продложува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нема- теријални с-ва	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:							
На 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

29 Недвижности и опрема

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелар. опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложување во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2016	500	364,774	9,250	33,088	103,455	111	9,443	10,962	531,583
Зголемувања	-	86,039	5,170	363	8,784	-	168,386	-	268,742
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(2,338)	(3,676)	(354)	-	-	-	(6,368)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	(100,417)	-	(100,417)
Состојба на 31 декември 2016	500	450,813	12,082	29,775	111,885	111	77,412	10,962	693,540
Состојба на 1 јануари 2017	500	450,813	12,082	29,775	111,885	111	77,412	10,962	693,540
Зголемувања	-	67,921	-	3,897	23,128	-	27,243	1,102	123,291
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(40,302)	-	(359)	(76)	-	-	-	(40,737)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	(93,620)	-	(93,620)
Состојба на 31 декември 2017	500	478,432	12,082	33,313	134,937	111	11,035	12,064	682,474

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности и опрема (продолжува)
А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност(продолжува)

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелар. Опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложување во недвижности- те и опремата земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2016	-	101,892	4,857	21,720	79,623	-	-	3,823	211,915
амортизација за годината	-	9,072	2,723	2,915	9,997	-	-	2,192	26,899
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	(1,362)	(3,676)	(349)	-	-	-	(5,387)
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	110,964	6,218	20,959	89,271	-	-	6,015	233,427
Состојба на 1 јануари 2017	-	110,964	6,218	20,959	89,271	-	-	6,015	233,427
амортизација за годината	-	12,238	2,770	3,195	12,204	-	-	2,086	32,493
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	(2,451)	-	(353)	(61)	-	-	-	(2,865)
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	120,751	8,988	23,801	101,414	-	-	8,101	263,055
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2016	500	262,882	4,393	11,368	23,832	111	9,443	7,139	319,668
на 31 декември 2016	500	339,849	5,864	8,816	22,614	111	77,412	4,947	460,113
на 31 декември 2017	500	357,681	3,094	9,512	33,523	111	11,035	3,963	419,419

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски**30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски**

	2017	2016
Побарувања за данок на добивка (тековен)	1,347	107
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	1,870

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски**А. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски**

	2017			2016		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б. Непризнаени одложени даночни обврски

	2017	2016
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжува)
Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжува)

В. Усогласувањето на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

	Признаени во текот на годината во:			Состојба на 31 декември
	Состојба на 01 јануари	билансот на успех	капиталот	
2017				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
2016				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

31 Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	2017	2016
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	14,100
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	14,100

Б. Група за отуѓување

	2017	2016
Група на средства за отуѓување		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	14,100
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	14,100

Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-	-

В. Добивка/ (загуба) признаена од продажба на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	2017	2016
Добивка/ (загуба) признаена од продажба на средствата кои се чуваат за продажба и група на отуѓување	1,568	2,293
	1,568	2,293

Во текот на 2016 година Банката евидентира нетековни средства наменети за продажба, и тоа:

- недвижности – деловен објект Делчево и станбен објект Охрид со вкупна вредност од 15,630 илјади денари и
- подвижни предмети – опрема во вкупна вредност од 17,386 илјади денари.

Во согласност со Планот за продажба, Банката оттуѓи дел од нетековните средства наменети за продажба во износ од 12,399 илјади денари (2016: 18,916 илјади денари).

Во текот на 2017 година, Банката евидентираше оштетување на нетековните средства наменети за продажба во износ од 4,993 илјади денари. Понатаму, во текот на 2017 година, Банката евидентираше ослободување на оштетување на нетековните средства наменети за продажба во износ од 3,292 илјади денари.

Со состојба на 31 декември 2017 година, Банката има евидентирано нетековни средства наменети за продажба-опрема во износ од 1,701 илјади денари кои со состојба на 31 декември 2017 година се целосно оштетени.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

32 Обврски за тргување

	2017	2016
Депозити на банки		
- Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
- Орочени депозити	-	-
- Останати депозити	-	-
	-	-
Депозити на други комитенти		
- Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
- Орочени депозити	-	-
- Останати депозити	-	-
	-	-
Издадени должнички хартии од вредност		
- Инструменти на пазарот на пари	-	-
- Сертификати за депозит	-	-
- Издадени обврзници	-	-
- Останато	-	-
	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
	-	-
Деривати за тргување		
- Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
- Договори зависни од промената на курсот	-	-
- Договори зависни од промена на цената на хартиите од вредност	-	-
- Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

33 Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	Сегашна сметководстве- на вредност	2017 Договорна вредност, платлива на достасување	Сегашна сметководстве- на вредност	2016 Договорна вредност, платлива на достасување
Депозити на банки				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Депозити на други комитенти				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-
Останати финансиски обврски	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

34 Депозити

34.1 Депозити на банки

	2017		2016	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
- домашни банки	613	-	63,874	-
- странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
- домашни банки	-	-	-	-
- странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	613	-	63,874	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

	2017		2016	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	Долгорочни
Нефинансиски друштва				
- Тековни сметки	1,425,260	-	1,155,114	-
- Депозити по видување	98	-	194	-
- Орочени депозити	102,726	50,537	259,895	29,623
- Ограничени депозити	342,588	19,200	337,519	22,100
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основа на камати за депозити	721	-	1,028	-
	1,871,393	69,737	1,753,750	51,723
Држава				
- Тековни сметки	2,894	-	15,256	-
- Депозити по видување	-	-	-	-
- Орочени депозити	-	-	-	-
- Ограничени депозити	2,909	-	3,904	-
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основ на камати за депозити	-	-	-	-
	5,803	-	19,160	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
- Тековни сметки	123,398	-	92,599	-
- Депозити по видување	784	-	232	-
- Орочени депозити	37,280	6,534	35,148	4,431
- Ограничени депозити	320	-	328	-
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основа на камати за депозити	78	-	119	-
	161,860	6,534	128,426	4,431
Финансиски друштва, освен банки				
- Тековни сметки	69,987	-	11,872	-
- Депозити по видување	-	-	-	-
- Орочени депозити	744,767	392,398	780,673	354,452
- Ограничени депозити	-	-	-	-
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основа на камати за депозити	3,059	-	2,985	-
	817,813	392,398	795,530	354,452
Домаќинства				
- Тековни сметки	1,518,972	-	1,326,966	-
- Депозити по видување	391,719	-	405,862	-
- Орочени депозити	704,425	1,753,008	744,316	1,745,545
- Ограничени депозити	208,563	145,079	99,760	119,208
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основа на камати за депозити	8,241	-	8,807	-
	2,831,920	1,898,087	2,585,711	1,864,753
Нерезиденти, освен банки				
- Тековни сметки	52,013	-	70,190	-
- Депозити по видување	-	-	-	-
- Орочени депозити	25,224	17,109	31,690	17,837
- Ограничени депозити	25,944	-	23,346	-
- Останати депозити	-	-	-	-
- Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	103,181	17,109	125,226	17,837
Тековна достасаност	1,185,113	(1,185,113)	1,362,129	(1,362,129)
Вкупно депозити на други комитенти	6,977,083	1,198,752	6,769,932	931,067

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

35 Издадени должнички хартии од вредност

	2017	2016
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

36 Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и сектор на давателот

	2017		2016	
	Краткорочни	Долгорочни	краткорочни	Долгорочни
Банки				
- резиденти				
Обврски по кредити	169,000	1,191,026	-	1,288,750
Репо-трансакции				
Обврски врз основа на камати	3,937	-	5,435	-
- нерезиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
	172,937	1,191,026	5,435	1,288,750
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	112,289	-	112,024
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	88	-	11	-
	88	112,289	11	112,024
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
- Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
	173,025	1,303,315	5,446	1,400,774
Тековна достасаност	987,460	(987,460)	941,776	(941,776)
Вкупно обврски по кредити	1,160,485	315,855	947,222	458,998

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Обврски по кредити (продолжува)
Б. Обврски по кредити според кредитобарателот

	2017		2016	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>Домашни извори:</i>				
МБПР	43,759	1,191,026	5,347	1,288,750
Министерство за финансии	249	112,289	99	112,024
Универзално Инвестициона Банка АД Скопје	40,005	-	-	-
ТТК Банка АД Скопје	40,005	-	-	-
Комерцијална Банка АД Скопје	49,007	-	-	-
	173,025	1,303,315	5,446	1,400,774
<i>Странски извори:</i>				
_____	-	-	-	-
=====	-	-	-	-
Тековна достасаност	987,460	(987,460)	941,776	(941,776)
Вкупно обврски по кредити	1,160,485	315,855	947,222	458,998

Дел од обврските по кредити во износ од 645,354 илјади денари (2016: 615,269 илјади денари) се однесуваат на кредити во денари и кредити во денари со девизна клаузула. Останатите 826,957 илјади денари (2016: 785,505 илјади денари) се однесуваат на кредити во девизи.

Каматната стапка на кредитите од МБПР –МСП, ТОС, ЕИБ, ИКЛ се движи од 0.75% до 3.5% годишно (2016: МБПР 1% до 3.5% годишно), каматната стапка на кредитите од Министерството за финансии – ЗКДФ се движи е 0.5% (2016: 0.5%), додека каматната стапка на кредитите од Банки-позајмици на пазар на пари е 1% (2016: 1.3%) и се плаќа годишно. Кредитите од кредитните линии од МБПР се обезбедени со меница и залог на побарувања од крајните корисници (Белешка 22).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

37 Субординирани обврски

	2017	2016
Обврски по субординирани депозити	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани кредити	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

38 Посебна резерва и резервирања

	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложени- ности	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработе- ните	Резервирања за преструктурирање- то	Резервирања за неповолните договори	Останати резерви- рања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2016	3,129	-	-	-	-	-	3,129
дополнителни резервирања во текот на годината	3,890	-	-	-	-	-	3,890
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(1,884)	-	-	-	-	-	(1,884)
Ефект од курсни разлики							
Состојба на 31 декември 2016	5,135	-	-	-	-	-	5,135
Состојба на 1 јануари 2017	5,135	-	-	-	-	-	5,135
дополнителни резервирања во текот на годината	2,165	1,982	-	-	-	-	4,147
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(1,134)	-	-	-	-	-	(1,134)
Ефект од курсни разлики	3	-	-	-	-	-	3
Состојба на 31 декември 2017	6,169	1,982	-	-	-	-	8,151

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

39 Останати обврски

	2017	2016
Обврски кон добавувачите	5,566	12,255
Добиени аванси	1,339	1,334
Обврски за провизии и надомести	1,022	1,053
Пресметани трошоци	3,775	2,799
Разграничени приходи од претходна година	-	-
Краткорочни обврски кон вработените	10,253	11,660
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато:		
Уплатени средства кои се на времена сметка	5,409	13,107
Нераспределани уплати за кредити	32,716	16,618
Други обврски кон добавувачи	4,652	3,528
Примени уплати –аванс за кредити	4,083	4,443
Разграничени приходи од имот наменет за продажба	-	12,450
Обврски за ДДВ	181	9,754
Останато	6,526	5,949
Вкупно останати обврски	75,522	94,950

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

40 Запишан капитал

А. Запишан капитал

	во денари		број на издадени акции				во илјади денари	
	Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	обични акции	неоткупливи приоритетни акции	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Состојба на 1 јануари - целосно платени	3,000	-	390,977	390,977	-	-	1,172,931	1,172,931
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината (наведете ги детално):	-	-	-	-	-	-	-	-
Конверзија на приоритетните акции во обични акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	3,000	-	390,977	390,977	-	-	1,172,931	1,172,931

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Запишан капитал (продолжува)

Б. Дивиденди

Б1. Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Банката

	2017	2016
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

	2017	2016
Дивиденда по обична акција (во денари)	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б2. Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	2017	2016
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	2017	2016
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

Име на акционерот	2017	2016	2017	во %
	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	2016
Пелистерка АД Скопје, заедно со поврзаното лице ТИМОХ ДОО Скопје	256,311	256,311	21,85%	21.85%
	256,311	256,311	21,85%	21.85%

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собранието на акционери на Банката за еквивалент од 1 обична акција (2016: 1 обична акција). Сите акции се со право на сразмерно учество во поделбата на остатокот од стечајната, односно ликвидационата маса. На 31 декември 2017 година и до датумот на одобрувањето на овие извештаи, Банката нема објавено дивиденди (2016: нема објавено дивиденди).

Во согласност со акционерската книга на Банката, на 31 декември 2017 година, кај 463 обични акции односно 0.12% од вкупниот акционерски капитал на Банката (на 31 декември 2016 година: 867 обични акции односно 0.22%) има ограничување на акции со право на глас на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

41 Заработка по акција

А. Основна заработка по акција

	2017	2016
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	43,013	30,067
Нето-добивка за годината	-	-
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Нето-добивка/(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	43,013	30,067

	2017	број на акции 2016
Пондериран просечен број на обичните акции		
Издадени обични акции на 1 јануари	390,977	390,977
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	390,977	390,977
Основна заработка по акција (во денари)	110	77

Б. Разводнета заработка по акција

	2017	2016
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	43,013	30,067
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	43,013	30,067

	2017	број на акции 2016
Пондериран просечен број на обични акции (разводнети)		
Издадени обични акции на 1 јануари	390,977	390,977
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поодделно)	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември	390,977	390,977
Разводнета заработка по акција (во денари)	110	77

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

42 Потенцијални и преземени обврски

42.1 Потенцијални обврски

	2017	2016
Платежни непокриени гаранции		
- во денари	56,945	33,397
- во странска валута	307	10,463
- во денари со валутна клаузула	49,475	38,983
Чинидбени непокриени гаранции		
- во денари	-	-
- во странска валута	-	-
- во денари со валутна клаузула	-	-
Непокриени акредитиви		
- во денари	-	-
- во странска валута	-	998
- во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	174,797	167,921
Неискористени лимити на кредитни картички	99,008	94,748
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	1,261,001	1,202,205
Издадени покриени гаранции	59,958	50,970
Покриени акредитиви	1,493	3,651
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	1,702,984	1,603,336
(Посебна резерва)	(6,169)	(5,135)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	1,696,815	1,598,201

Од вкупниот износ на потенцијални обврски на 31 декември 2017 година, износот на отповикливи потенцијални обврски изнесува 1,435,794 илјади денари (2016: 1,370,126 илјади денари), а износот на неотповикливите потенцијални обврски изнесува 267,187 илјади денари (2016: 233,236 илјади денари).

Банката обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период од една година. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик, затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките на вредност се до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат без да бидат авансирани делумно или целосно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2017 година, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 411,518 илјади денари (2016: 416,760 илјади денари). На денот на известување резервиран е износ од 1,982 илјади денари, согласно професионалните правни совети и процени направени од страна на раководството на Банката, а за останатите истите покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби. Освен тоа, разни правни спорови и побарувања може да се појават и во иднина во текот на редовното деловно работење на Банката. Поврзаните ризици се анализирани од веројатност за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Банката смета дека потенцијалните правни спорови и побарувања нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Потенцијални и преземени обврски (продолжува)

Потенцијални обврски (продолжува)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според процените на раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по оваа основа.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

42.2 Потенцијални средства

Примени гаранции	2017	2016
	(59,953)	(59,944)
Вкупно потенцијални средства	(59,953)	(59,944)

43 Работи во име и за сметка на трети лица

	2017		2016			
	средства	обврски	нето-позиција	средства	обврски	нето-позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	3,718	(3,718)	-	4,963	(4,963)
Депозити во странска валута						
Кредити во денари	23,522	19,804	3,718	26,078	21,115	4,963
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	1,102,306	1,102,306	-	1,417,622	1,417,622	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	1,125,828	1,125,828	-	1,443,700	1,443,700	-

Банката управува со средства во име и за сметка на трети лица наменети за купување државни записи за правни лица и одобрување на кредити на комитенти. Истите не се во сопственост на Банката и не се признаени во билансот на состојба. Банката не е изложена на кредитен ризик од овие пласмани.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

	Матично друштво	По- дружници	При- дружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2017						
Приходи	-	-	-			
Приходи од камата	-	-	-	1,508	6,514	8,022
Приходи од провизии и надомести	-	-	-	85	455	540
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	20	5	25
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно				1,613	6,974	8,587
Расходи						
Расходи за камата	-	-	-	(1,143)	(3,223)	(4,366)
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства на нето-основа	-	-	-	65	(159)	(94)
Останати расходи	-	-	-	-	(11,061)	(11,061)
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно				(1,078)	(14,443)	(15,521)
2016						
Приходи						
Приходи од камата	-	-	-	3,420	4,226	7,646
Приходи од провизии и надомести	-	-	-	82	991	1,073
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	11	267	278
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно				3,513	5,484	8,997
Расходи						
Расходи за камата	-	-	-	(1,322)	(2,135)	(3,457)
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства на нето-основа	-	-	-	135	(601)	(466)
Останати расходи	-	-	-	-	(6,429)	(6,429)
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно				(1,187)	(9,165)	(10,352)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)
В. Надомести на раководниот кадар на Банката

	2017	2016
Краткорочни користи за вработените	42,864	41,812
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	42,864	41,812

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

45 Наеми

А. Наемодавател

А1. Побарувања по финансиски наеми

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на доспевање на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

А2. Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на доспевање на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Вредност на имотот даден под оперативен наем:	Земјишта	Градежни објекти	Трансп. средства	Мебел и канц. опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

Б. Наемател

Б1. Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на доспевање на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)
Б. Наемател (продолжува)
Б1. Обврски по финансиски наеми (продолжува)

	Земјишта	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности- те и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2016	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- остинато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2016	-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)

Б. Наемател (продолжува)

Б1. Обврски по финансиски наеми (продолжува)

	Земјишта	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности- те и опремата	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2016	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-

Б2. Обврски по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно обврски по неотпови- кливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот				
Вкупно				
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

46 Плаќања врз основа на акции

	2017	2016
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	2017		2016	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари				
Промени во текот на годината:				
- опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
- останати дадени опции	-	-	-	-
- форфетирани опции	-	-	-	-
- реализирани опции	-	-	-	-
- опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47 Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година. раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година.

48 Настани по датумот на известување

На ден 21 март 2018 година, Надзорниот одбор на Банката донесе Предлог Одлука за распределба на остварената нето добивка по годишната сметка за 2017 година во износ од 43,013 илјади денари во законски резерви.

На датумот кога овие финансиски извештаи беа одобрени за издавање од страна на Управниот одбор на Банката, од страна на НБРМ беше објавена нова Одлука за Методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник“83/2017), која е применлива од 1 јануари 2018 година.

По 31 декември 2017 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, освен горенаведените, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола

Прилози
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Прилог 1-Годишна сметка

СТОПАНСКА БАНКА а.д. Битола

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Прилог 2-Годишен извештај

Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk